

Jó Pajtás

Május 21.

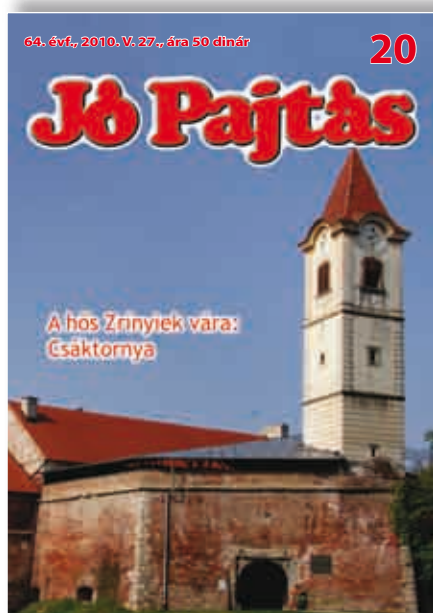
*A kulturális különbözőség
világnapja*

A hét képe

E heti fotóinkon Eskil Ronningsbakken norvég egyensúlyozó művész látható, amint óriási szakadékok fölött mutatja be produkcióit – az első éppen 304 méter magas és a norvégiai Gairangerben található. Úgy látjuk, az időjárás nem volt éppen alkalmas a neki-vetközésre, de ő azért csak levette a pólóját és felkapaszkodott az ívelt létrára...

A jövő heti Jó Pajtás
címlője és posztere

Az emberszabásúaknál is jelenthet nemet a fejrázás

Német kutatóknak először sikerült filmfelvételt készíteniük arról, ahogyan a bonobók – az ember legközelebbi rokonai – a fejüket rázzák rosszállásuk jeleként. Az állatkerti állatok minden megfigyelt alkalommal ezzel adták fajtársuk tudtára, hogy nem tetszik nekik, amit csinál. Ez az első alkalom, hogy a fejrázás ilyen, emberihez hasonló jelentését sikerült megfigyelni és rögzíteni a bonobóknál – közölte Christel Schneider, a lipcsei Max Planck Evolúciós Antropológiai Intézet biológusa. Beszámolt arról, hogyan fejezte ki nemtetszését egy bonobóanya kölykének, amikor az egy póréhagymadarabbal akart játszani. Miután többször is kísérletet tett arra, hogy megakadályozza ebben, végül a kölyök felé fordult, és megrázta a fejét.

Érdekes eszmefuttatás ez: a fejrázás ugyanis az embereknél sem okvetlenül azt jelenti, amit a tudós asszony e gesztusnak tulajdonít: hogy ne menjünk messzire, pl. a bolgároknál a fejrázás (ami nálunk a „nem”-et jelenti) éppen az ellenkezőjét: az „igen”-t jelenti. Hogy más népeknél mi mindent jelenthet, arról pedig már több könyvet is írtak.

Nos, ez a dolog annyira nem egyértelmű, hogy a majmokon túl már az emberek is belezavarodhatnak...

Május a szerelem hónapja?

*A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyíljék, ha jön a szép kikelet;
Kikelet a lány, virág a szerelem,
Kikeletre virítani kénytelen.*

Kedves babám, megláttalak, szeretlek!

...

(Petőfi Sándor:

A virágnak megtiltani nem lehet..., 1843.)

Hát eljött a szép tavasz mindannyiunk öröme. Ahogyan Petőfi is írja A virágnak megtiltani nem lehet című versében, ti is hasonlóan biztosan örültök a sok szép virágnak, a jó időnek. No, nem csak a jó időnek...

Azt mondják, hogy a május a szerelem hónapja. Hogy mi a véleményük erről, elmesélik az óbecsei Sever Đurkić iskola tanulói: az ötödikes **Horváth Lenke, Horváth Evelin**, a hetedikes **Lukács Klaudia, Lakatos Diana, Klímó Péter, Hasznosi Tóth Csongor, Drappos Csongor, Burnát Krisztián, Csepregi Csaba és Neorcsik Tamás**.

– Szerintem igen – jelenti ki elsőként Lenke –, mert ilyenkor már jó idő van, nyílnak a szép tavaszi virágok, s a fiúk, lányok mind többet tartózkodnak a természetben. Nekem is mindig ilyenkor akadtak új szimpátiáim. Május 9-én van a születésnapom. Eljönnek a barátaim, barátnőim, s kint a szabadban szórakozunk. Meg a május elsejék. Tavaly a szomszéd lány engem is hívott majálistozni. Nagyon jó társaság volt, ott találkoztam a fiúval, akivel együtt járunk néptáncra. Sokat játszottunk, fociztunk is.

– Szerintem is a május a szerelem hónapja – teszi hozzá Evelin –, ugyanis nekem is májusban voltak új szimpátiáim. Tavaly Palicson az állatkertbe mentünk május elsején, s ott volt a szimpátiám. Titokban le is fényképeztem. Ő még mindig megvan, nyolcadikos.

Klaudia viszont nem májusban lett szerelmes, de attól még lehet a május a szerelem hónapja.

– Ha szerelmes vagy, mindent szebbnek látsz – magyarázza Klaudia –, a szerelem csodálatos dolog. Ha meglátom, sokszor szóhoz sem jutok a boldogságtól. Nem fontos, hogy május legyen. Én második óta ugyanabba a fiúba vagyok szerelmes. Szépnek látom, legszebbnek a világon. Jó tanuló. Ilyenkor, májusban, mikor szép idő van, sokat sétálunk a Tisza-parton, az erdőtelepítők szép parkjában.

– A szerelem egy gyönyörű érzés – folytatja Diana a szerelemről az eszmefuttatást

Akik a szerelemről mesélnek

–, ha meglátod a szerelmed, gyorsabban ver a szíved, izzad a tenyered... Ha találkoztok, nem tudsz megszólalni, elfelejted, mit is akartál mondani. Még harmadikban ismerkedtem meg a szimpátiámmal. Igaz, az már a múlté, de a májustól most sokat várok...

Péter szerint tavasszal nagyon is sok alkalom nyílik arra, hogy a fiúk, lányok mind több időt töltsenek együtt. Húsvétkor a locsolkodás, májusban a május elseje.

– Húsvétkor a fiúk locsolkodni mennek. Sok esetben illatos parfümmel, kölnivizzel, de akad olyan is, hogy egy egész vödör vizet zúdítanak a megszeppent lányokra. A lányok ezért nem haragszanak, nagyon is hálásak. Meg hát ott a május elseje. Fiúk, lányok együtt ünnepelnek, lehetőség van az ismerkedésre. Manapság a lányok udvarolnak a fiúknak. Az osztályomban megtörtént az egyik fiúval, hogy egy lány tudtára adta, hogy tetszik neki. Bevallom, jó érzés az, ha tudod, hogy tetszel egy lánynak – mondja Péter.

– Szerintem a május a megújulás hónapja, amikor rügyeznek a fák, nyílnak a tavaszi virágok – véli Csongor. – Igaz én ősszel ismerkedtem meg a szimpátiámmal. Azért van közünk a májushoz: ő májusban született.

Drappos Csongor szerint is megszépül tavasszal a táj, vele együtt az emberek is vidámabbak, szeretik egymást. A boldogságról még egy Goethe-idézetet is tud.

– Tavasszal szívesen vagyunk kint, hisz megújul a természet, virágba borulnak a fák, ekkor nyílnak a szép virágok... – magyarázza Csongor. – S ilyenkor alkalom nyílik arra, hogy a fiúk, lányok ismerkedjenek. Mert a szerelem jó érzés. Ha szerelmes vagy, boldog vagy, s nem érdekel más, csak a szeretett lény. „A boldogságot nem lehet ajándékba kapni. Egyetlen titka, adni, mindegy csak adni. Jó szót, bátorítást, mosolyt, hitet. És sok-sok önzetlen szeretetet.”

– Szerintem is jó érzés a szerelem – vallja Krisztián –, s akkor senki nem érdekel, csak a szeretett lány. Én is voltam májusban szerelmes. Most is tetszik egy lány, nem lenne rossz májusban összejönni...

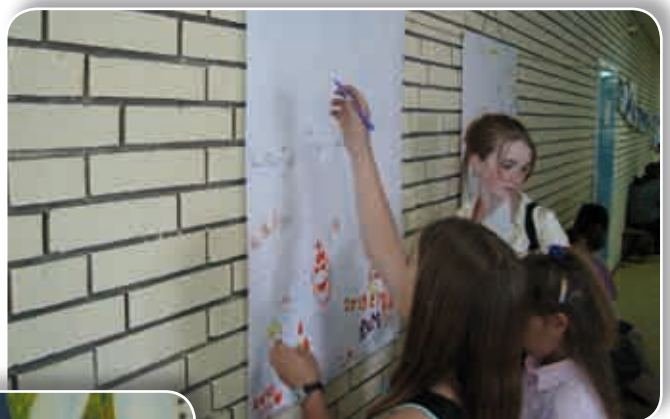
Csepregi Csaba nem biztos, hogy májusban ismerkedett meg a lánnyal, akit szeret, de azért szép májusban sétálni kint a természetben.

– Én már nem is emlékszem, mikor lettem szerelmes – mondja Csaba –, de arra igen, hogy ha szerelmes vagy, sétálni más a lánnyal, és nem tudsz megszólalni...

Tamás szerint a szerelem erőt ad, úgy érzed, mindenre képes vagy...

– Nyári szünetben lettem először szerelmes – emlékszik vissza Tamás –, de azóta már nem tart a szimpátia. Pedig nagyon is jó érzés szerelmesnek lenni. Nem lehet azt szavakba önteni, át kell élni. Azonban van egy nem éppen jó dolog, a viszonzatlan szerelem. Sajnos, ilyenben is volt már részem...

Koncz Erzsébet

Ismét egy ÁMV

Az idén kilencedik alkalommal mérhették össze tehetségüket a diákok az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén, azaz az ÁMV-n, melyre sokan már évek óta visszajárnak. A hagyományosan Szabadkán megrendezett versenyre 382 tanuló érkezett Vajdaság egész területéről, összesen huszonöt iskolából, hogy fogalmazás- és versírás, képzőművészet, szülőének, versmondás, környezetnyelv, prózamondás, szép beszéd és színjátás kategóriákban szálljanak síkra a díjakért. Míg általában a szép beszédre jelentkeznek a legkevesebben, a színjátás a legnépszerűbb a gyerekek körében, és ez az idén sem volt másként. A legtöbb kategóriában már délből eredményt hirdettek, de a színjátás csoportok még délután is a színpadon voltak. A vetélkedőt és az eredményhirdetést követő órák viszont azokat is felvidítették, akiknek nem sikerült helyezést elérniük, hiszen a résztvevőkre egy Palicsi Állatkerti kirándulás is várt.

A nagy forgatagban sikerült néhány versenyzőt megszólaltatnunk és arról faggatuk őket, hogy érezték magukat az ÁMV-n, milyen kategóriában indultak, és hogyan értékelik saját teljesítményüket.

Víg Krisztina, aki a csantavéri Hunyadi János iskola hetedik osztályába jár, szülőének kategóriában indult, ahol Cserhádi Zsuzsa Szeliden ringass el című dalát adta elő a zsűri előtt.

– Nagyon sok Cserhádi-dalt ismerek, és amikor ezt meghallottam, nagyon megtetszett, és úgy döntöttem, ezzel próbálkozom. Sokat gyakoroltam, de éreztem, hogy most sem volt teljesen tökéletes, és ezért kicsit csalódtam vagyok. Reggel még nem izgultam, de ahogy hallgattam a többiekét, majd amikor kiszóltottak, nagyon ideges lettem. Két évvel ezelőtt már voltam az ÁMV-n, akkor Rúza Magdi dalát énekeltam, és másodikk lettem. Most nagyon erős a mezőny, így szerintem nincs esélyem a helyezésre, a népdalosok például nagyon kitettek magukért, de majd meglátjuk.

Micsik Krisztián, a szabadkai Jovanović Zmaj iskola nyolcadikos tanulója a képzőművészetben próbálta ki magát. Mint mondja, egyszer már részt vett az ÁMV-n, akkor versírással próbálkozott.

– A versírás nem nagyon ment, a rajzzal jobban boldogulok, több tehetségem van hozzá. Elég nehéz témákat kaptunk, a félelem, érzelem és emberalak ábrázolása közül lehetett választani, és én a félelem témája mellett döntöttem. Két oroszlánt rajzoltam le, vagyis ezt emeltem ki. Ceruzával és szénrel dolgoztam, így az egész rajz sötét lett, ami félelmet kelt. Nem nagyon nézelődtem, de ahogy láttam, születtek körülöttem nagyon szép rajzok, jobbak, mint az enyém, ezért nem hiszem, hogy sikerül díjat szereznem. Szeretem ezt a versenyt, mindig jó a hangulat, és az is lehetséges, hogy majd a Középiskolások Művészeti Vetélkedőjén is részt veszek a jövőben.

– Én a prózamondás kategóriában indultam és Janikovszky Éva Kire ütött ez a gyerekek című könyvéből mondtam részletet. Úgy érzem, elég jól sikerült a próbához képest. Erős volt a mezőny, de nagyon sok jó prózát hallottam, és örülök, hogy itt lehettem, mert sokat lehet tanulni. A többiek hallgatva is felismertem néhány hibámat, ugyanis nagyon gyorsan beszélek, és a tempóra meg az artikulációra kell odafigyelnem leginkább. Két évvel ezelőtt is prózamondásban indultam, akkor nem sikerült helyezést elérnem, de érzem, hogy fejlődtem. Nagyon szeretek itt lenni, mindenki nagyon barátságos és jó a hangulat. Szeretnék jövőre is eljőnni, de akkor szívesen indulnék versmondásban vagy fogalmazásírásban – mondta **Csordás Noémi**, a szabadkai Széchenyi István iskola hetedikos tanulója.

Sztojánovity Livia

A színtezetség

Színtezetség: a növénytársulás függőleges térbeli tagozódása, amelyet elsősorban fényviszonyok szabályoznak. A mérsékelt öv erdőtársulásaiban általában gyökér-, moha-, gyept-, cserje- és lombkoronaszíntet különböztetnek meg: száraz termőhelyeken és sűrű állományokban a korona alatti színtek gyakran hiányoznak.

(Környezet- és Természetvédelmi Lexikon)

Az erdő színtjei

A társulások megjelenését a különböző növekedési formájú növénypopulációk határozzák meg. – A növények méreteikben különböznek, ezért a biocénózisokban – az élőhely domborzati viszonyaihoz is igazodóan – eltérő magassági színtek alakulnak ki. A társulást alkotó egyéb populációk függőleges elrendeződésében, más néven térbeli szerkezetében azonban fontos szerepet játszik a természetben csak korlátozottan rendelkezésre álló erőforrásokért folytatott küzdelem, valamint az evolúció során kialakult populációs kölcsönhatások sorozata is. Ennek megfelelően a mikroorganizmusok, a gombák és az állatok táplálkozási kapcsolatainak megfelelően ugyancsak színtekbe rendeződnek.

A legalsó színt a gyökérszínt, amely a termőtalaj felszíni rétegétől a legmélyebbre lehataló gyökerekig tart. Mérete rendszerint eléri, sőt, meg is haladja a termőtalaj vastagságát. A hársas-kőrises erdőknek megtelepedést kínáló törmelékletű termőtalaja például humuszban gazdag, de meglehetősen sekély. A nagylevelű hárs plasztikus gyökérzete nemcsak a vékony talajtakaró tápanyagkészletét használja jól ki, hanem a talajon túlnőve az anyaközetbe is behatol. A gyökerek rátapadnak a sziklára, és a hajszálvékony repedésekbe belenőve tartják meg a fát a meredek, kőgörgötes lejtőkön. Ezzel szemben a füves puszták magas füves típusain a termőtalaj vastagsága akár a három métert is elérheti. A természetes növénytakaró itt lágú szárú növényzet, amelynek a gyökérzete ebbe a mélységbe már nem hatol le. Ezeket a talajokat például a tápanyag fokozatos feldúsulása tette kiváló termőképességű mezőgazdasági területekké.

A talajszíntben dinamikus élet zajlik. Ennek termelő szervezetei a kemotróf baktériumok,

amelyek azonban csak kismértékben járulnak hozzá a társulás elsődleges produkciójához. A társulások lebontó folyamatainak nagy része azonban itt megy végbe. E helyütt a felaprózást végző lények (talajlakó atkák, álskorpiók, százlábúak, ikerszelvényesek, holyvák stb.) éppúgy megtalálhatók, mint a lebontást részben folytató (földigiliszták, fonálférgek) és befejező szervezetek (cellulóz-bontó és mineralizáló baktériumok). A különböző növények gyökerei szintén itt versengenek a vízzel és tápanyagokért, hiszen a víz és az ásványi anyag felvétele ebben a színtben történik. A legfelső talajszíntet fogyasztóként népesítik be a korhadékkal táplálkozó szaprofita szervezetek (például sok gomba vegetatív teste, micéliuma), valamint a ragadozók, amilyen például a vakond és a sok apró futóbogár.

Százlábú

Az avarszínt a frissen lehullott és a már többé-kevésbé lebomló levelek színtje. Termelő szervezetek nem jellemzők rá, fogyasztókban viszont gazdag, elsősorban csigákban és különböző ízeltlábúakban, főleg ászkákban, százlábúakban, ikerszelvényesekben és bogarakban. A gombák egy része szintén az avarszínthez kötődik. Az avarpaplan vastagsága különböző lehet. Például a nyílt vagy félig zárt gyeptársulásokban rendszerint vékony, ezzel szemben a bükkösökben vagy a szurdokerdőkben a méteres vastagságot is elérheti.

Vannak olyan társulások, amikor a talajszíntre, esetleg az avarszíntre önálló mohaszínt épül. Nagy területet borító és fajokban gazdag mohaszínt jellemző a tajgára, de a savanyú talajú lombdombokban, valamint a telepített lucfenyvesekben is sokszor számottevő a mohatakaró. Hasonlóan fejlett mohaszínt alakul ki

homoktalajon a nyárasborókás társulásokban. Télen, amikor a fák lombja lehull, a mohagyep a legfőbb fotoszintetizáló színt. Emellett fontos szerepet játszik a társulás számára a víz megőrzésében és a mikroklíma kialakításában. A mohaszínt gazdag fonálférgekben és medveál-latkákban, de sok bogárfaj is él benne.

A gyepszínt a társulás lágú szárú színtjét foglalja magában. Néhol alig éri el a 20-30 centiméteres magasságot, másutt akár kétméteres is lehet. Gyakran két alszintre, az aljfüvek és a szálfüvek színtjére különül. Az aljfüvek alacsonyabb, míg a szálfüvek magasabb növéssű fajok. Árokpartok szegélyvegetációjában például aljfü lehet a réti perje, míg szálfü a francia perje vagy a fehér mécsvirág. Gyepszínt azonban egyetlen színttel is kialakulhat. Például a bükkösök kora tavaszi gyepszíntje csupa „aljfüből” – salátaboglárkából, galambvirágból, erdei szélfüből és bogláros szellőrózsából – áll. Ugyanakkor a nádasok két meghatározó alkotója, a nád és a bodnározó gyékény nagyjából egyformán másfél-két méter magas, azaz „szálfü”. A nádás jó példa arra is, hogy egy nagy egyedszámú gyepszínt akár egyetlen fajból is állhat, de hasonló tapasztalunk a szagos mügés vagy a medvehagymás bükkösök gyepszíntjében is, amelyet gyakran nagy területeken egyetlen faj, a szagos müge vagy a medvehagyma alkot.

A gyepszínt a társulás fontos termelői színtje, amelyre rendszerint gazdag fogyasztói színt épül. A rovarok egy része (poloskák, kabócák, nappali lepkék többsége és a hernyóik) a gyepszínthez kötődik. A madarak és az emlősök közül is számos faj a fogyasztója ennek a színtnek, miként ebben a színtben él a fácán, a fogoly, a mezei pacsi, a sün és a mezei nyúl.

Sz. G.

Moha

Gomba az avarban

Tüszki

Az én kis kedvencem a kiskutyám. Neve Tüszki. Fajtája pekingi palotapincsi, kora emberévekben számolva úgy körülbelül hat, kutyáévekben pedig negyvenkettő, neme fiú, a nagymamától kaptam még öt éves koromban. Alacsony termetű, a szőre egy kicsit barna, tüsze orra van, ezért lett a neve Tüszki. Szép kerek szemei és kis talpacskái vannak. Okos kutya, mert elég sok trükköt tud, hízelgő és nagyon szeret enni. Szerintem rossz tulajdonsága nincs az én szemszögemből nézve. Ő egy kis házikóban alszik, nagyon szereti, és az idejét mindig vagy ott vagy velem tölti. Mint már említettem, nagyon szeret enni, főleg a Pedigree húsfalatokat, az a kedvence. Általában elcsatangol egy kicsit az utcára, de mindig visszajön az otthonába, mert szeret minket. Anyukámat nyáron párszor kicsit megrétfálja, mert mikor kitergeti a ruhákat az udvarra a napsütésbe, akkor ő mindig lerángatja őket. Volt egyszer, hogy elmentem vele sétálni a Tisza-partra, arra jött egy részeg ember, és elkezdett csúnyán beszélni a kutyámról és rólam, de nem sokáig, mert az én kis Tüszkém elém állt, kivicsorította a fogait, egyet vakkantott és megharapta az embert. Ez nekem jólesett, mert tudta, hogy leszólják és megvédett. Szerintem ő engem szeret legjobban a családban, mert hozzám barátságosabban viszonyul, mint a többi családtaghoz.

Én azért szeretem, mert ő is szeret engem, és szót fogad.

Aleksza Annabella, Ada

Ami

A kutyám neve Ami. Ő a mamámnál, a hátsó udvarban él. Négy lábú, testét szőr fedi, húsevő. Van farka és jó erős foga. Napközben jelzi a mamámnak, ha valaki keresi, éjjel pedig körbejárja az egész udvart, mint egy éjjeliőr. Szeret velem játszani, labdázni. Megtanítottam, hogy pacsit adjon, ilyenkor megsimogatom a fejét, és mondom neki, ügyes vagy. Szokása, hogy elviszi a papucsokat a teraszról. Nem szereti a macskákat, mindig zavarja őket. Mama naponta ad neki tojást, ettől fényes a szőre.

Nekem Ami a kedvenc háziállatom.

Pap Iván, Szabadka

ÁLLATKIRAKAT

Negró

A kutyám neve Negró. Anyu hozta haza a munkahe-lyéről, így nem tudjuk, hogy milyen fajta, de valószínűleg keverék. Fiú kutya.

Fekete színű, csak a nyaka alatt van egy fehér folt. Lábai rövidek, ezért közepes magasságú. Sovány, de hizlaljuk. Nyáron csupa por, esős időben pedig sáros. Lehet, hogy azért ilyen, mert sokat fut. Szeret barátkozni, szaladgálni és ugrálni, mint minden kutyus. Rossz szokása, hogy összesározza, porolja magát, majd ránc csimpaszkodik, és minden labdát kiharap. Zsíros, olajos kenyeret, kiflit, percet és manikűrmentes csirkelábat eszik. Sajnos láncra van kötve. Helye a góré alatti egyik rekesz, ami neki pont jó, de van egy faháza is, melyet mindig rágszál. Leginkább rongyokkal, műanyag-gal vagy fadarabbal játszik. A kedvence az, aki viszi neki az ételt. Szeretetét úgy mutatja

ki, hogy ugrál és arcon nyal. Egyszer sajnos megtörtént, hogy megsajnáltuk Negrót, és elengedtük a mamával. Mikor vissza akartuk kötni, fellökte a mamát, de úgy, hogy a mama tolokocsis. Negró a vigaszom Happy tragikus halála és Gombóc rejtélyes eltűnése után.

Ezért szeretem ennyire az én kedvencemet.

Tóth Teodóra, Ada

Kedvencem

Pici madárkámról írok, mert ő van nekem. Egy kalitkában tartom a terasz-son. Testfelépítése: kicsi fehéres fej, hosszúkas test, amit kék toll fed. Fekete szemei vannak. Magvakkal, kölessel táplálkozik. Kora reggel csiripelésbe kezd. Mindennap friss vizet adok neki, és kimosom neki a tartókáját. Sajnálom, hogy nincs párja. Nem kedvelem benne azt, hogy amikor meg szeretném simogatni, állandóan az ujjam csipke-di.

Azért a kedvencem, mert ő áll legközelebb a szívemhez.

Pető Dávid, Szabadka

Fenekjáró küllő

Gobio gobio (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Teste hengeres, a többi küllőfajánál kissé vaskosabb. Feje kúpos, orra hosszú és lekerekített, szeme aránylag kicsi. Szája alsó állású, a szögletében 1-1 rövidebb bajuszszál található. Hátúszóját többnyire 7, farkalatti úszóját 6 elágazó sugár merevíti. Úszói közül a hát- és a farokúszó erősen pettyezett. Faroknyele magas, azaz a legkisebb magassága is nagyobb, mint az anális úszó alapja mögött mért vastagsága. Végbélnyílása vagy egyenlő távolságra van a hasúszó tövétől és a farkalatti úszó kezdetétől, vagy az utóbbihoz esik közelebb. pikkelyeinek száma az oldalvonalon 40–45. Nagyobb példányainak hossza 10–15, maximum 20 cm.

Hasonló fajok. A fenékjáró küllőt minden más küllőntől megkülönbözteti hát- és farokúszójának erős pettyezettsége, ugyanis a többinek legfeljebb 2-2 halvány harántirányú foltos díszíti az úszóit. Emellett a halványfoltú küllő és a homoki küllő végbélnyílása közelebb esik a hasúszók tövéhez, mint a farkalatti úszóhoz. A felpillantó küllő végbélnyílása ugyan hasonló helyzetű, viszont a faroknyele hengeres. Az alakra hasonló márnának és magyar márnának nem 1 pár, hanem 2 pár bajusza van a szája körül.

Környezet. Igazi élőhelyét a hegy- és dombvidéki patakok, valamint a kis folyók domolykózójára jelenti. A nagyobb folyókban bárhol előfordulhat, és állóvizekben is megél.

Táplálék. Csapatokban járva keresi táplálékát, amely fenéklakó gerinctelen állatokból, algákból és szerves törmelékből áll.

Szaporodás. Két-hároméves korban válik ivaréretté, szaporodása május-júniusban zajlik. Az ikraszemek átmérője mintegy 1,5 mm, számuk a fejlett nőstényeknél 2-4 ezer körül alakul. Csapatosan ívik a mérsékelt áramlású, homokos medrű vizekben.

Elterjedés. Őshonos halunk, megtalálható Európa nyugati partjaitól az Amur vidékéig.

Jelentőség. Közvetlen gazdasági jelentősége nincs. Régebben, amikor még nagyobb vizeinkben is gyakori volt, a ragadozók táplálékaként szolgált, az utóbbi időkben azonban a terjedőben lévő halványfoltú küllő vette át ezt a szerepet.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Fenekjáró küllő

Vizeinkben további három küllő is előfordulhat. Részletes ismertetésük helyett csupán képüket közöljük. Felhívjuk figyelmeteket, hogy a küllőkre méretkorlátozás vonatkozik, az illetékesek ezt 10 centiméterben állapították meg. Tekintettel arra, hogy a hal mérésekor a standard testhossz számít (a fej kezdete és a farokuszonytő közötti távolság), vidékünkön aligha zsákmányolható akkora küllő, hogy az megüsse a méretet. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a küllőket a zsákmányolás helyén és azonnal vissza kell engedni. Ha figyelembe vesszük, milyen kicsire nőnek, ez aligha esik majd nehezünkre.

Halványfoltú küllő (Gobio albipinnatus)

Felpillantó küllő (Gobio uranoscopus)

Homoki küllő (Gobio kessleri)

Csókai és zentai kishorgászok között

A Haltan az oktatásban előadás-sorozatunk keretében a csókai könyvtárban és a zentai Thurzó Lajos iskolában vendégszerepeltek munkatársaink. Kitűnő szervezéssel találkoztunk, szívélyes házigazdák és a két helyszínen összesen mintegy kétszáz(!) tanuló várt bennünket. Az akciót eleve hosszú távra terveztük, és ez menet közben csupán annyiban módosult, hogy nem látjuk a végét. A hallal, a vízzel és általában a természettel való megismerkedés iránt ugyanis minden várakozást felülmúló érdeklődés nyilvánul meg mind a tanulók, mind tanáraik körében. Ezért – immár biztosra vehető –, az iskolaév végéig nem tudunk eleget tenni

minden meghívásnak. Sebj, őszre (meg az után is) folytatjuk! Addig is várjuk írásaitokat, fotóikokat, rajzaikat. Küszöbön a nyár, hív a vízpart, élményből nem lesz hiány.

Elérhetőségeink

levélcím: Jó Pajtás (Horog), Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad

g-mail: dunaimisi@gmail.com

e-mail: jopajtas.bum@magyarszo.com

telefon: 021/457-100; mobil: 064/467-10-55

Május 20.

Ma Bernát, Felícia, Johanna, Palóma napja van.

Bernát

Germán eredetű név, a Bernhard név magyar formája. Jelentése: medve és erős.

Palóma

Spanyol eredetű név. Jelentése: galamb.

325. május 20. (1685 éve történt)

Nagy Konstantin római császár megnyitotta a keresztény püspökök első „egyetemes” (az egész birodalomra kiterjedő) zsinatát a kisázsiai Niceában (ma: Izmir). Elfogadták az ókeresztény ökumenikus hitvallást, a Niceaumot. A zsinaton megfogalmazták az első ortodox hitvallást, és kiátkozták az Arius eretnekséget. A keresztény egyházban ekkor volt az első nagy szakadás. Az arianusok tanai tovább terjedtek a germán törzseknel, akik az ő hitüket vették fel. A zsinaton döntöttek a húsvéti ünnepről is, mely szerint az első tavaszi telihold utáni vasárnapot jelölték meg a feltámadási ünnep időpontjául.

1498 (512 éve történt)

Vasco da Gama portugál hajós felfedezte a tengeri utat Indiába Afrika megkerülésével. Kalikutnál, India délnyugati részén kötött ki, ahol kereskedelmi telepet hozott létre.

Május 21.

Ma Konstantin, Teofil, Mirella, András napja van.

Teofil

Görög eredetű név. Jelentése: Isten kedvelte vagy Istenkedvelő, Isten barátja.

Mirella

Latin, olasz eredetű név, a Míra olasz becéző továbbképzése. Jelentése: csodálatos.

1878 (132 éve történt)

Megszületett Glenn Curtiss amerikai feltaláló, az első amerikai repülőgép elkesztője, a hidroplán feltalálója.

1916. május 21. (94 éve történt)

Meghalt Görgey Artúr honvédtábornok és vegyész. Az 1848–49-es szabadságharc egyik tábornoka, a Szemere-kormány hadügyminisztere, a világosi

fegyverletétel kezdeményezője és végrehajtója. Történelmi tettei azóta is vita tárgyát képezik. Mint vegyész sem merült el az ismeretlenség homályában, ő fedezte fel a laurilsavat.

Május 22.

Ma Júlia, Rita, Emil, Renáta, Ugron, Román napja van.

Ugron

Szláv, magyar eredetű név. Jelentése: magyar.

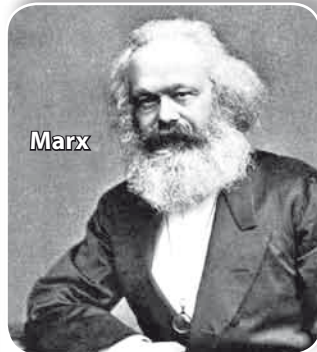
Román

Latin eredetű név, a Romanus név rövidüléséből származik. Jelentése: római (férfi), latin.

1447. május 22. (563 éve történt)

Szent Rita ünnepe, akit a kétségbeesett helyzetbe került emberek, az anyák és a meddők védőszentjeként tisztelnek. Különösen nagy népszerűségnek örvend Italiában.

1875 (135 éve történt)

A megalakuló németországi Szocialista Munkáspárt elfogadta azt a programot a Gothában tartott kongresszuson, amely a Marx és Engels által megfogalmazott tanokra épült; bár a legilletékesebbek, Marx és Engels véleménye szerint a program sok kívánnivalót hagyott maga után.

Május 23.

Ma Dezső, Vilmos, Renáta napja van. Vilmos

A germán eredetű Wilhelm névnek a latinisított Vilhelmus formájából származik. Elemeinek jelentése: akarat-(védő)sisak.

Renáta

Latin eredetű név, a Renátusz férfinév női párja. Jelentése: újjászületett.

1849 (161 éve történt)

A felső-sziléziai Grafenbergben megszületett gróf Khuen-Hédervary Károly, aki közel 20 évig horvát-szlavón-dalmát bán volt, majd kétszer is betöltötte Magyarország miniszterelnöki tisztségét. Megítélése a horvát, illetve magyar történelemben homlokegyenest ellenkező...

1848. május 23. (162 éve történt)

Megszületett Otto Lielienthal német mérnök, a vitorlázórepülés úttörője. Lielienthal 1889-ben könyvet írt A madarak repülése, mint a repülés művészetének alapja címmel. 1891-ben huszonöt métert siklott saját gyártmányú repülőjével. Különböző siklógépeivel több mint kétezer repülést végzett. Utolsó repülése során, amelyet egy kétfedezéses siklógéppel hajtott végre, lezuhant.

Május 24.

Ma Eszter, Eliza, Vince, Simon, Zsófia, Mária, Szimonetta, Simeon napja van.

Eszter

Perzsa eredetű bibliai név, Istár asszír-babilóniai istennő nevéből ered. Jelentése: csillag.

Simon

A héber eredetű név, a Simeon név görög Szimón alakváltozatából származik. Jelentése: meghallgattatás.

1999. május 24. (11 éve történt)

Az európai nemzeti parkok napja. 1909-ben megalakultak az első nemzeti parkok Európa-szerte, kilenc Svédországban. Az EuroParc nevű szövetség a nemzeti parkok és egyéb védett területek célkitűzéseit és jelentőségét kívánta népszerűsíteni.

1905 (105 éve történt)

Megszületett Mihail Alekszandrovics Solohov orosz író, elbeszélő. (Emberi sors, Csendes Don).

Május 25.

Ma Orbán, György, Márk, Gergely, Urbán, Zsófia, Márkus napja van.

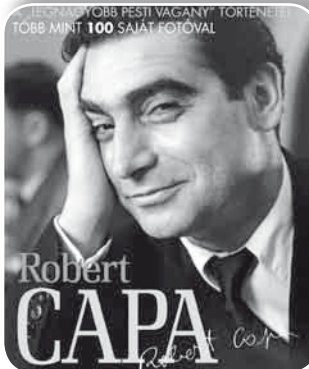
Zsófia

Görög eredetű név. Jelentése: bölcsesség.

Márkus

Latin eredetű név, a Marcus névből ered. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt.

1954 (56 éve történt)

Vietnamban meghalt Robert Capa (Friedmann Endre), világhírű magyar riportfotós, haditudósító.

1739. május 25. (271 éve ünneplik)

Orbán napját ünneplik, akit a szőlőművesek, kádárok, kocsmárosok patrónusaként tisztelnek. Orbán a fagyosszentek közé tartozik. Régen szobrot, kápolnát emeltek a tiszteletére a szőlőhegyeken, képmása pedig szőlőprést, hordót, kádárcéhszálót díszített. Ha ezen a napon szép idő járja, akkor hálások a szentnek. Többek között a palicsi templom is Szent Orbán nevét viseli.

Május 26.

Ma Fülöp, Evelin, Gyöngyvér, Aladár napja van.

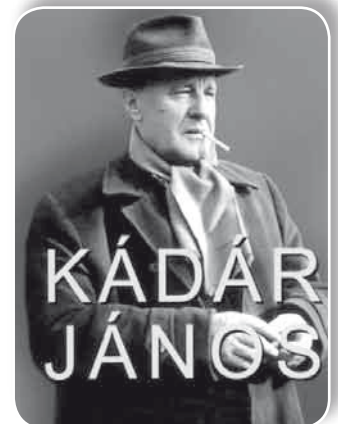
Evelin

A francia és az angol Éva név változata. Jelentése: élet, életet adó nő. Más magyarázata szerint a kelta-gael Eiblin név változata. Jelentése: kellemes, kedves, tisztelet, jókedvű.

Aladár

Germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Elemeinek eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előljáró.

1912 (98 éve történt)

Fiumében (Fiume-Modrus megye; ma: Rijeka, Horvátország) megszületett Kádár János (eredeti nevén: Csermanek János), aki 32 évig volt Magyarország első embere. Történelmi szerepe még feldolgozásra vár – mostanában inkább szidni divat, mint dicsérni... (ajánlott irodalom: Moldova György: Kádár János).

1980 (30 éve történt)

Farkas Bertalan, az első magyar űrhajós megkezdte egyhetes útját a világűrbe a Szojuz-36 fedélzetén.

1966. május 26. (44 éve történt)

Meghalt Tamási Áron Kossuth-díjas író, akadémikus (Ábel-trilógia). Első novellája 1922-ben jelent meg. 1923 és 1926 között az Egyesült Államokban élt, írásait folyamatosan hazaküldte. Hazatérése után Kolozsváron telepedett le, s az erdélyi magyar irodalmi és szellemi élet vezető alakja lett. Írásaiban főként a székel falvak világát, az erdélyi szegénység életét, a megélhetésért az urakkal és a természettel folytatott küzdelmeit, a székeliek ügyességét és furfangos észjárását ábrázolta.

Herman Ottó

**(Brezsnóbánya, 1835. június 28.
–Budapest, 1914. december 27.)**

Ornitológus, etnográfus, politikus, az utókor „az utolsó magyar polihisztor” néven említi személyét. Tevékenysége megalapozta, meghatározta a hazai néprajz, a nyelvészet, a régészet és a természettudomány útját. 1906-ban indítványára emelték törvényerőre a madarak és fák napja rendszeres, évenkénti megtartását. Tudományos és közéleti tevékenységét 23 könyv és közel 1200 cikk, tanulmány dokumentálja. 1953-ban vette fel nevét a Miskolci Múzeum. Lillafüredi lakhelye, amelyet Peleháza-nak nevezett, 1974-től látogatható mint Herman Ottó Emlékház. Miskolc város önkormányzata 1995-től Herman Ottó tudományos díjat adományoz.

Brezsnóbányán (ma Brezno, Szlovákia) született 1835-ben. Miskolcon tanult az evangélikus főgimnáziumban, Bécsben géplakatos képesítést szerzett. 1863-ban a lengyel szabadságharcosok sorába állt. Hazatérése után Kőszegen fényképésműtermet tartott fenn, közben madarak preparálásával is foglalkozott. Így került Kolozsvárra, ahol az Erdélyi Múzeum Egylet preparátora lett (1870-ig). Az Ellenzék újságírója, majd a Magyar Polgár főmunkatársa (1872-ig). 1874-ben Budapestre költözött, s hamarosan a Magyar Nemzeti Múzeum állattárának munkatársa lett. 1879-től a Függetlenségi és 48-as Párt programjával országgyűlési képviselő lett. Az emigrációban élő Kossuth Lajost két alkalommal is felkereste Turinban.

Élete végéig Budapesten lakott, de pihenő-otthonát a lillafüredi „Peleháza” szolgált.

Kolozsvárott lépett tudományos pályára, ekkor jelentek meg első írásai, s ebben az időben kapcsolódott be a politikai életbe is. A madarak vándorlása figyelmét az ornitológia felé irányította. Megszervezte az ornitológusok II. nemzetközi kongresszusát Budapesten, s ennek nyomán alapíthatta meg a Magyar Ornithológiai Központot (1893, Madártani Intézet néven ma is működik), amelynek haláláig igazgatója volt. Elsősorban ornitológiával foglalkozott, de zoológiai és etnográfiai kutatásai révén a pókokat, a magyar népi halászatot, a pásztorkodást és a népi építkezést is behatóan tanulmányozta. A régészettel akkor került bensőségebb kapcsolatba, amikor a miskolci ún. Bársonyházi leletekben (1891, kőszakócák) az ősember eszközeit fedezte fel, s ezzel a magyarországi ősrégészeti kutatások elindítójává, a bükk barlangok (1903, Szeleta-barlang) paleolit feltárásainak kezdeményezőjévé vált. A nyelvészet felé történt kalandozását bizonyítja még halála évében napvilágot látott könyve, a pásztorok szókinéséből készült gyűjtése.

1914-ben Budapesten hunyt el, ott is lett eltemetve, de sírját 1965-ben (születésének 130. évfordulóján) – végakaratainak megfelelően – a Miskolchoz tartozó Hámor temetőjébe helyezték át.

Rémias Tibor

A szerkesztő megjegyzése: Herman Ottó idejében vidékünk is Magyarországon és hazánkban hivatkozások a mai Vajdaság és Drávaszög területére is vonatkoznak, ahol is Herman Ottó nagy utazásokat tett és leírta vidékünk élővilágát és vízrajzát.

http://hu.wikipedia.org/wiki/Herman_Ott%C3%B3

Ez hülyeség!

Vannak dolgok a tévében, amiknek nincs semmi, de semmi értelmük. Azt például sosem értettem, hogy a New York-i Helyszínelőkben miért a tudós, fehér köpenyes emberek mennek az élen a kommandós-rajtaütéskor. Nem értem, hogy a köztudottan fegyveres, életveszélyes gyilkosra miért a Danny rúgja rá az ajtót, akit alapvetően a laborban végzett, pipettás munkáért tartanak – és aki tegnap kelt fel a kerekesszékből? Miért dr. Sheldon Hawkes, a halottkémből lett helyszínelő szaladgál golyóálló mellényben, pisztollyal a kézben, amikor el kell fogni az örült sorozatgyilkost?

Hát nincsenek ott kommandósok, akik erre vannak kiképezve, akiknek ez a dolguk? De, néha látni is őket: a második sorban, a rambózó helyszínelők mögött... Nem értem, ez hülyeség, hát ezeknek a tudományos szakiknak nem ez a dolguk, hanem az egyéb anyagmaradványok vizsgálata, az ujjnyomok rögzítése, a spektrométer meg a DNS-analizáló használata.

Azt sem értem aztán, hogy a lelkes játékosok mégis mi a túró gondolkodnak, mielőtt az Áll az alkuban kinyitnak egy táskát? Az összegek teljesen véletlenszerűen vannak elhelyezve a táskákban, nincs olyan logikai művelet, nincs olyan felismerendő módszer, amelynek segítségével ki lehetne találni, hogy hol mennyi pénz van. Akkor min agyal, min töpreng? Úgysem tudja kikövetkeztetni, hogy a 21-es vagy a 12-es bóröndben van-e a főnyeremény.

Ez is hülyeség tehát, nyugodtan nekiindulhatna 1-től kinyitogatni a táskákat, vagy lólépésben, vagy átlósan, vagy akárhogy... de egy biztos: bármennyit gondolkodik, bármennyit vár, attól még nem lesz több vagy kevesebb esélye a nyereményre.

Külön kört érdemelne aztán a „profi nyomozók” tevékenysége a krimiből. Ha én például kábítószerek-kereskedő lennék, az aktuális szállítmány tetejére mindig raknék egy, a heroinos pakkokhoz teljesen hasonló csomagot, amelyben szép, fehér patkányméreg lenne.

Tudjátok, ezt a legfelső zacskót szokták a rajtaütések során a nyomozók bicskával felhasítani, majd a tartalmát megkóstolni, hogy aztán undorodva mondják: „Igen, ez szintiszta heroin.”

Holott mondom, lehetne patkányméreg is. De ha meg, mondjuk, túszejtő terrorista lennék, akkor a túszaimat mindig a bázisul szolgáló raktárház kapuja mögé állítanám. Oda, ahol a túsmentő kemény zsaruk szoktak látványosan betörni az autóval... a filmekben valahogy pont sosem áll ott senki!

Hülyeség. Ahogy az is, visszatérve egy pillanatra a helyszínelőkhöz, hogy a legócskább bolti kamera képét is egy pillanat alatt ezerpíxelessé tudják nagyítani. Az előbb még csak egy fura folt volt ott, aztán jön némi varázslás, párszor átfut valami a képen, és a következő pillanatban már egyenként számolgatjuk a miteszereket az elkövető orra hegyén. Most őszintén: hiszi ezt bárki, aki próbált már kétségbeesetten zoomolni a gimiből ballagó hűga arcára az iskolai udvaron, sűrűn nyelve a káromkodásokat, hogy szegény Nusiról egy rendes felvétel sem lesz, mert ez a nyomorult kamera nem képes fókuszálni?

Hülyeség aztán, hogy a terroristák mindig jól látható, vörösén visszaszámláló és pittyegő órát raknak az időzített bombára. Hát kinek rakták azt oda? Maguknak? De hiszen ők a robbanás pillanatában száz mérfölddel arrébb lesznek! Vagy ennyire fair, előzékeny fickók, hogy megadják az esélyt a különleges osztagnak, hogy azok tudják, mennyi idejük van elvágni a piros drótot?

Hát, ha én bombás terrorzoli lennék, biztos megviccelném a zsarukat, és jó öt perc késésre állítanám az órát: azok azt hiszik, hogy van még idejük, de hopp, hirtelen elpukkan a bomba.

Hülyeség, hogy autós üldözéskor sosem kerül senki a kerek alá, mikor a menekülő gazember áthajt a zöldegespulton vagy a járdára kipakolt kávéházi asztalokon. Persze pont a távolugró-válogatott üldögélt ott teázgatva, ezért úszták meg, hogy bárkit is elüssenek! Hülyeség, hogy mindig akkor kapcsol a főhős a tévében a megfelelő csatornára, mikor releváns információt közölnek (megölte, megszökött, megtalálták), és sosem akkor, mikor arra kéri, hogy beszéljen őszintén a hüvelygombáról. Hülyeség, hogy senki nem ismeri Zorro álarcá mögött Don Diego de la Vega arcát, holott csak a szeme körül van egy fekete textilnyolcas. Sőt, nem ismerik fel Clark Kentben Supermant, pedig csak felrakott egy szemüveget, és hátrafésülte a haját!

Rengeteg hülyeség van a tévében, a lista korántsem teljes. De ízelítőnek ennyi is elég, hogy bebizonyítsam: a tévénezést nem a logikánk fejlesztésére, az össznépi intellektus emelésére találták ki.

De azért jó.

„...a lelkes játékosok mégis mi a túró gondolkodnak, mielőtt

az Áll az alkuban kinyitnak egy táskát?”

„A terroristák mindig jól látható, vörösén visszaszámláló és pittyegő órát raknak az időzített bombára. Hát kinek rakták azt oda? Maguknak?”

Hobbigeológusok találtak rá a világ legöregebb pókhálójára

Brit hobbigeológusok fedezték fel a világ legrégebbi pókhálóját. A 140 millió éves fonalak a dél-angliai tengerpart krétafalában, borostyánba zárva őrződtek meg az utókor számára. Az Oxfordi Egyetem kutatója, Martin Brasier és csapata a szenzációs leletet a Journal of the Geological Society című geológiai folyóirat aktuális számában tette közre. A hobbigeológusok pár éve leltek rá a borostyánra Hastings kikötővárostól nem messze. Brasier becslése szerint az ásvány röviddel azelőtt keletkezett, hogy az első virágos növények megjelentek volna a Földön.

Mit jelent nekem az anyanyelvem?

Az én anyanyelvem a magyar nyelv. Nekem a legszebb nyelv, amely létezik.

Jó az, hogy a saját anyanyelvemen tanulhatok az iskolában. Ha sokat olvasok, gyarapítom a szókincsemet. Ezért mindig elolvasom a házi olvasmányokat. A szüleim azt mondják, hogy még többet kell olvasnom, mert megtörténik, hogy időnként nem tudom elmondani folyamatosan a gondolataimat.

**Gortva Zsolt, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

A sorsom úgy alakult, hogy az eddig nyúlfaroknyi életemet szülőföldemen éltem le. Én mindig magyarul gondolkodom. Szeretnék megszólalni más nyelven is, olyanon, amelyet a környezetemben más emberek beszélnek. Magyarul futnak előttem sorok, és érzem, hogy az agyam úgy működik, mint egy fordítógép. Benne minden-minden, a legapróbb kis alkatrész is magyar. Azért van így, mert az első szó, amit hallottam, az volt: kisfiam. Az első dallam: tente baba, tente. Ahogy hozzám fordultak először az első közösségben: szervuszatok kedves gyerekek! És ezután minden más új szó úgy fűződött fel a tudatomra, mint zamatos szőlőfürtre a nedűvel telt gyümölcscsem.

Gyönyörű álmódás tudni, beszélni, érteni a magyar nyelvet. Ezt a nyelvet, melyre büszkén mondom, hogy az anyanyelvem!

**Szökő Tamás, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

Tanulni vagy dolgozni érdemes?

Tanulni vagy dolgozni? Hogy melyik a fontosabb, azt még nem tudom, de talán az érvelések után el tudom dönteni.

A tanulás azért jó, mert, amit megtanulunk, azt később az életben hasznosíthatjuk. Azt a tudást, amit mi elsajátítunk, másoknak vagy akár saját gyermekünknek át tudjuk adni. A tanulásban nem vagyunk egyformák, ezért egyénileg mást-mást tudunk jobban. A tanulás eredményét osztályzatokban kapjuk meg. Nem függünk senkitől, csak magunkra számíthatunk. A felelésnél a hibáinkat nagy szorgalommal kijavítjuk, hogyha akarjuk. Tanulni egész életünk folyamán lehet, mert mindig lesz olyan dolog, amit még nem tudunk. Erre van is egy jó közmondás: „A jó pap is holtig tanul.” A tudást később a munkában is fel tudjuk használni. A nem megfelelő tudás ártalmas lehet a munkában.

A jó munkának ára van, amit pénzben kapunk meg. Nem biztos, hogy annyit kapunk, amennyit megérdemlünk. Jó állást csak akkor kaphatunk, ha megfelelő tudással rendelkezünk. Ahhoz, hogy a feladatainkat megfelelően el tudjuk végezni, szorgalmasnak kell lennünk. A munkatársainkkal csak akkor tudunk közösen dolgozni, ha egymásnak segítünk. Ha hibázunk, annak nagy ára van, megtörténhet, hogy a fizetéséből levonnak, vagy rosszabbik esetben elbocsátják az illetőt. Mindenki azt a munkát vállalja, amihez ért, hogy ne okozzon kárt vagy bajt másoknak.

Ezek miatt az érvek miatt én a tanulás mellett állok, hogy tudásomat minél jobban bővítssem. Úgy érzem, tanulnom kell, mert még nem vagyok kész a munkára. Majd ha elérkezik az a pillanat, akkor tudni fogom, hogy most már dolgoznom kell.

**Keszég Zsanett, 8. osztály,
Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos**

8 év (Leltár)

1 hatalmas, új épület
1 iskolaudvar
Tolongó gyerekek
1 nekünk készített műsor
9 arcon mosoly
9 idegen kéz
9 csokor virág
Pár lépés
1 tanterem a folyosó elején
1 nyitott ajtó
9 kis szék
9 kis asztal, zöldre festve
1-1 puzsi a nagyoktól
9 apró, új diák
1 tanító néni
Egy kis ismerkedés az épülettel
Játékokkal és vidámsággal tellő évek
Rohanó évek
1 kis sírás, a búcsúzás miatt
4 év elszállt
Még 4 marad
1 új osztályfőnök
Egy tucat új tanár
1 kicsit félve, de ötödikbe járunk már
Izgalmakkal és tanulással tellő évek
Műszaki csoport
Irodalmi szakkör
Ahol 4 osztálynyi gyerek
Ki sem látszik az érdekes játékokból
1 kis tanulás
1 kis zenélés
1 kis focizás
1 kis alvás
1 ötös
1 mosoly
1 egyes
1 pofon
Persze nem a tanártól,
Hanem csak játékból
1 magyarverseny
1 történelemből
1 szavalóverseny
1 röplabda szakkör
1 futóverseny
Szomorú és vidám arcok
1 gyerek a bőrt rúgja
1 a matek ötösért harcol
1 karácsonyi műsor
1 nyüzsgő márciusi iskolanap
1 átrendeződött tornasor
Melyben Petra leghátul maradt
1 utolsó év a nyolcadik
Ahol a padokban 8 hatalmas diák lapít
8 év elmúlt
8 diák jó magasra megnyúlt
8 megváltozott arc
8 tapasztaltabb és okosabb gyerek
1 diák a kilencből marad,
De 8 fájó szívvel ugyan,
Ebből az épületből
Integretve elmehet.

**Tompa Melitta, 8. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilággy**

Így feleltünk mi

Minden tanuló ismeri azt az érzést... azt az érzést, ami akkor költözik a szívébe, ha nem készül órára. Amikor a tenyér izzad, a szív hevesen ver, és a felelésből már nincs kiút.

Hétfő reggel gyors kerékpározás után az iskolába értem. Első óra fizika. Valahogy tudtam, hogy a tanár engem fog felszólítani, de nem igazán készültem. Próbáltam lejjebb csúszni a padban, hogy ne is látsszak. Szerettem volna láthatatlanná válni arra a negyvenöt percre. A teremben síri csend volt. Mindenki rettegett a feleléstől. A tanár úr elővette fekete noteszát, és bekanyarította a nevem.

– Gabriella – szólt mély hangon.

Remegő térdekkel álltam fel, visszatoltam a széket a helyére, a ceruzámat a tolltartómba raktam, és próbáltam összeszedni kusza gondolataimat. Kezembe vettem a füzetemet, és elindultam, mint ha a kivégzésre mennék. A tábláig az a néhány méter is mérföldeknek tűnt, a félelem eluralkodott rajtam.

– Na, mesélj nekünk az elektromosságról! – mondta a fizikatanár.

– Az elektromosság... – feleltem határozottan.

Fejemben kavargtak a gondolatok. Próbáltam összeszedni minden tudásom, de semmire sem mentem.

– Az... ö... elektromosságot... Galileo találta fel – mondtam remegő hangon.

Az osztályban kitört a röhögés. A tanár csak fintorgott, és megvetően nézett rám.

– Képlet! – szólt.

Kezembe vettem a krétát, és szorgosan írni kezdtem valamit. Azt sem tudtam, hol vagyok az ijedtségtől, de nem adtam meg magam. Folytattam a definíciót. A kréta vége lepattant, annyira görcsösen írtam. Halk nevetés hallatszott a háttérből. A tanár félbeszakította kínlódságom.

– Ugye, te nem készültél? – kérdezte gúnyosan.

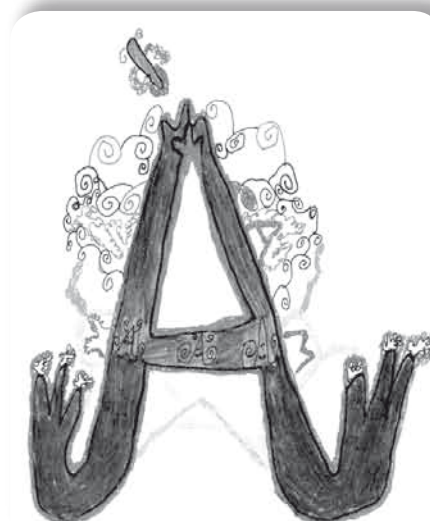
Az osztálytársaim kuncogtak rajtam.

– Nem igazán, tanár úr – feleltem.

Lassan a helyemre kullogtam. Kinyitottam a füzetem, és ott díszelgett benne nem tanulásom jutalma: egy nagy egyes.

Eldöntöttem, hogy többé nem fordul elő velem ilyen. Akkor még azt sem tudtam, hogy otthon miképp újságolom majd el az „örömhírt”!

**Szűcs Budai Gabriella, 8. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

Iniciálé. Tót Andor szabadkai tanuló rajza

Egy tévéműsor bíráló jellegű elemzése

Manapság nagyon nagy teret hódít a televízió. A sok-sok műsor közül nagyon nehéz választani, és gyakran abba a hibába esünk, hogy bármit megnézzünk, nem gondolván arra, hogy érdemes-e. Sokszor hallani arról, hogy melyik műsor a legnézettebb, épp ez adott okot arra, hogy elgondolkodjam, miért is nézett egy tévéműsor. Én a Mónika-show-t választottam.

A Mónika-show egy kibeszélő műsor, ami annyit jelent, hogy a mindennapi életből érkeznek emberek a stúdióba és egy meghatározott problémáról beszélnek a műsorvezetővel, Erdélyi Mónikával. Mónika segít, és megpróbálnak közösen megoldást találni egy-egy esetre. A témák előre meg vannak határozva, és olyan vendégek érkeznek, akiknek hasonló gondjaik vannak. Szerintem a tartalom is hozzájárul a nézettséghez, habár vannak olyan helyzetek, amelyeknek nem kellene szerepelniük a televízióban. Ismertetnék néhányat a témák közül: Félrelép-e a párom?, Ki nem állom az anyósomat stb. Szerintem ezek a témák a szomszédok közötti pletykálkodásokra való, de lehet, hogy a nézőknek pont ez tetszik. Nem kell még a szomszédhoz sem elmenni, és betekintést nyerhetnek mások életébe.

Vannak azonban szép témák is, amelyek igazán segítenek egy-egy embernek. Több olyan műsor volt, amelyben Mónika beteg gyerekek álmait váltotta valóra, például összehozták őket kedvenc énekesükkel vagy színészükkkel, és olykor még pénzugyűjtésben is segítettek. Ezek a percek valóban meghatározóak voltak, és ilyenkor én is szívesen segítettem volna.

Ha én lennék az RTL Klub vezetője, ezt a műsort biztosan meghagynám, de valahogy másként változtatnom meg a témákat, és azokon az embereken segítenék, akiknek valóban szükségük van rá.

**Cékó Dániel, 8. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka**

Nagy Kanász Boglárka szabadkai tanuló rajza

Feleltem

Egy nap azt mondta az egyik osztálytársnőm, hogy felelünk biológiából. Te jó ég, nem is tanultam, nekem nem szólt senki! – gondoltam.

Gyorsan elővettem a füzetet és ismételtam. Ismételtam, ismételtam, és puff, belépett a tanár az osztályba! Jaj nekem, most végame! A tanár szép nyugodtan beírta az órát, miközben én halálra izgultam magam. A tanár körbenézett, egy nagyot sóhajtott, és megszólalt:

– Ki szeretne felelni?

Mire az osztály szokás szerint azt válaszolta: Senki!

– Jó, akkor majd én szólítok valakit! No lássuk!

A tanár gondolkodott. Jaj, csak ne engem, csak ne engem... – izgultam.

– Timea, gyere ki a táblához és felelj! – mondta.

– Én? – kérdeztem remegő hangon. Lassan botladozva kimentem a táblához. Félúton megbotlottam Géza iskolatáskájában, s pofont kaptam a padlótól. Az osztályban felzúgott a nevetés. Odaértem a táblához, a tanár kérdezett:

– Lássuk hát. Mondd először azt, amit akarsz!

– Rendben. A sejt áll...

– Miből áll? – szölt közbe a tanár.

Ránéztem, és azt gondoltam: Jaj, most hogy lehet ilyen? Elkezdtem felelni, ő meg így közbeszólt, hát azt akarja, hogy azt a két mondatot is elfelejtsem, amit tudok?!

– Na de kérem, tanár, hát így elfelejttem azt is, amit tudok! Szóval a sejt áll citoplazmából, sejthártyából meg... jaj, hogy is hívják... Mindjárt, csak most nem jut eszembe a neve! Tudja az a sárga bigyó, amiről hólyagocskák szakadoznak le.

– Igen, tudom! De mi annak a bigyónak a neve?

– Hát az, az aaa... te jó ég, mi az, jaj csöngesse nekem már, vagy nyílon meg alattam a föld! – Juhu! Timea?! Itt vagy? Eszedbe jutott már? – Itt vagyok, csak gondolkodtam.

A tanár úgy nézett rám, mintha nem lennék észnél... és azok a grimaszok! Hát azok rosszabbak voltak, mint amikor a fizikatanár grimaszokod.

– Tudom! Golgiai-készülék.

A tanár elkezdett nevetni, az osztály örvengött a nevetéstől, én meg azt kívántam, bárcsak meg se születtem volna. A tanár nevetve mondta:

– Haj, te gyerek! Golgi-készülék nem valami Golgiai!

– Jaj nekem! Rosszul mondtam.

– Igen, vagy rosszul súgták! – mondta a tanár.

Egyszeriben síri csönd lett a teremben. A tanár a naplóért nyúlt.

– Timea, ez nem pozitív jegy!

– Tudom! – mondtam halkan.

– Adj meg neki a vérszegény kettest! Kérem! – szólalt meg Miska, az osztály védelmezője és jegy-kikönyörgője. Mi ezért szeretjük.

– Hát nem is tudom, talán megadhatom neki a kettő mínuszt, de az a postáigazza a mínuszát.

– Mégis, tudott valamit! – szólalt meg ismét Miska a védelmemben.

A tanár gondolkodott, én pedig álltam egy helyben könnyel teli szemmel, és azt gondoltam: na, ha hazamegyek, röpi felém anyám keze, és én a szobából kirepülök... S miközben a pofonról gondolkodtam, a tanár azt mondta:

– Timea!

– Igen?!

– Megadom a kettést, de csak azért, hogy ne rontsa le annyira az átlagodat, mint az egyes.

– Rendben! Köszönöm szépen!

Lassan a helyemre battogtam, de most már átléptem Géza táskáját és megfogadtam, hogy ezután gyakrabban készülök az órákra, és a lábam elé nézek, amikor a tábla felé vágatok.

Nagy Timea, 8. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Egyperces novellák

A csodálatos krokodil

Egyiptomban, a kőolaj országában az amazonasi krokodil indiai elefántot reggelizett. A hírek szerint hasmenése lett tőle, de a kórházban az orvos azt mondta, hogy néhány nap múlva meggyógyul. Pár nappal később a krokodil hátán kinőttek az elefánt fülei, és csodák-csodájára röpködni kezdett.

**Mihalek Nóra, 8. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Olimpia

Emlékszem, a télen, a nyári olimpián a magyarok nyerték a szántó-vető számok összesített versenyét. A rendőrk versenyén Szerbiát senki sem tudta utolérni, mivel itt voltak a legokosabbak a rendőrök. Palacsintasütésben sem hirdettek győztest, mivel senki sem tudta beindítani az autót.

**Illés Ferenc, 8. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

A kutya

A kutya az ember legjobb, leghűségesebb társa. Már az őskutya is tudta, hogy ha behízelgi magát az embernek, vagyis a főnöknek, akkor biztosítva lesz számára a táplálék, és a megélhetés. Ez az előrelátás biztosítja ma is sokaknak – és nem csak a kutyára gondolok – az előre jutást és a jólétet. Van egyébként a kutyáknak egy másik fajtája is, melyeknek a behízelgés nem sikerült. Ezek az úgynevezett „irigy kutyák”. Ez egy veszélyes faj, mert csaholásával és ugatásával tönkretelheti mások karrierjét. Egyébként sokféle kutya van, és mindegyik fajtából van kiskutya és nagykutya. Bár nem teljesen így van, mert az biztos, hogy a nagykutya nem ugat hiába, de a kiskutya? Na az, ha el is kezd ugatni, akkor vagy nem veszik észre, vagy belevágnak egyet, hogy szűkölve, behúzott farokkal oldaloz tovább. Persze a kiskutyát a vigasztalhatja, hogy a kutyák között nem divik a kannibalizmus, és a nagykutya nem eszi meg a kiskutyát, hacsak átvitt értelemben nem. Igaz, nem is azonos az életmódjuk és közegük. A nagykutya általában villákban vagy előkelőbb helyeken élnek, és csak akkor ereszkednek le a kis és közepes kutyákhoz, ha önbizalmuk erősítésére egy kis hízelgésre van szükségük. Ilyenkor mindig visznek magukkal egy-két lerágott csontot a kiskutyák megnyerésére. Vannak olyan kutyák is, melyeket nem lehet lekegyeztetni. Azoknak találták ki a ketrecet és a pórászt. Ezekkel az eszközökkel veszik el a kedvüket a sok ugrálástól, és ugatástól. Habár nem mindegyik kutya ugat, van amelyik énekel. Persze ezt sokan nem hiszik el, de egy Jack London nevezetű ember váltig bizonygatja. Sőt még azt is állítja, hogy van olyan kutya, amelyik beszélni is tud. De az elég hihetetlen, mert van ugyan egy fejlettebb faj, amely valamikor tudott kommunikálni, de sajnos abból is kiveszett ez a képesség. A tudósok egyébként úgy gondolják, hogy védetté kellene tenni a kutyafajt. Mivel nagyon jó a szaglása, és így mindenbe beleüti az orrát, a legveszélyeztetettebb fajtá vált a világon.

**Vida Elizabetta, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Különös világban jártam

A 21. század közepét irtuk, mikor hatalmas természeti katasztrófa sújtotta az emberiséget. Rengetegen haltak meg. Lelkek milliói vándoroltak a pokolba és a mennyországba.

Az én lelkem is közöttük volt. Hatalmas sor kígyózott a mennyország kapuja előtt. Optimista voltam, ezért ebbe a sorba álltam. Nagy sokára én is megérkeztem a kapuhoz. Szent Péter szorgosan kereste az aktámat.

– Lássuk csak... ő... ő... – nézelődött a papírhalmok között. – Meg is van... bla... bla... két gyilkosság, számtalan rablás...

– Elnézést, ezek nem az én bűneim – mondtam ártatlanságomat bizonygatva.

– Ebben az esetben, sajnos, a pokolba kerül, de ha megtaláljuk a valós papírjait, felülvizsgáljuk az ügyet. Viszlát!

– De én... ááá!

Zuhanni kezdtem. Sötétség vett körül, de egyszer csak...

– Csá, haver! – köszönt rám egy kicsiny ördög.

Meglepődésemet látva újra beszélni kezdett hozzám.

– Biztosan elkeveredett az aktád. Nyugi, előbb utóbb mindenkiért visszajönnek.

Csak most ocsúdtam fel a megdöbbenésből. A pokolban voltam. Tűz és láva mindenütt, sikolyok szolgáltatták a gyenge háttérzenét. Az ördögnek szolgakapros bőre volt, és nagyon dühösen nézett rám.

– Jössz vagy maradsz? – kérdezte.

– Hová is kellene mennem?

– Méltósága, Lucifer éppen sajtónyilatkozatot tart arról, hogy ebben a hónapban milyen gonoszságokat visz véghez.

– A rövid séta mindig jót tesz – válaszoltam némi iróniával.

Újdonsült vezetőmmel hamarosan megérkezünk a pokol központjába. Az eddigi látvány semmi volt ahhoz képest, ami most tárult eléem. Furcsa alakokból bőven volt itt: sátán, ördög, démon. A gonosz szellemgyerekek egymást dobálták kövel.

– Koleszterinmentes vér! Diétás! – kínálta portékáját az árus.

A mellettem álló vámpír éppen ezt itta. A hirdetőtáblán lévő listán a rossz gyerekek neve szerepelt, mellette pedig egy plakát függött, amely a Sátán fiai nevű metalegyüttes közelgő koncertjét hirdette.

Azon gondolkodtam, hogyan léphetnék le anélkül, hogy magamra uszítanám az alvilág lakóinak haragját. Megmenekülésem viszont egy másik történet...

**Prokecz Lídia, 8. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

Szép az élet

*Ha szól a dal, boldog a szív,
Ha szól a dal, minden oly szép.
Szép az élet, szép a múlt,
S mi is szépek vagyunk.*

*Süt a nap, szép az ég,
Boldog a szív, boldog az ég.
S szép az élet, szép a múlt,
S mi is szépek vagyunk.*

**Molnár Mária, 8. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes**

Múltbéli pillanatképek

Ahogy visszagondolok a múltra, sok szép történet jut eszembe. Gyakran mondják, hogy a múltból csak a rossz emlékek törnek elő, de én ezt nem tapasztalom.

Emlékszem, öt éves koromban anyuval jártam oviba. Mindenki biztatott a családból, hogy ott jó lesz, sok a játék, a gyerek, aki játszik velem. Én per sze annyira makacs és önféjú voltam, hogy mikor odaértünk, elkezdtem sírni. A többiek csak nevettek rajtam. Aztán, mikor már megszoktam az ovi illatát, szépségét és mámorát, leültem a többiek közé játszani. Először mindenki menekült tőlem, de aztán megbékéltek velem, és együtt töltöttük az ovis éveket. Találtam magamnak egy „szeretőt” is, akivel mindennap együtt játszottunk, nevetgélünk, és együtt mentünk ki a szüleinkhez az ovi végén.

Mikor elkezdődött az iskola, akkor kivételesen boldog voltam. Büszke voltam magamra, hogy én már iskolás vagyok. Az öcsémet szerettem cukkolni, hogy ő még rosszcson, és nem tud semmit. Az első három osztályban mindig színötös voltam. De aztán jöttek a gondok. Negyedik osztályban a társadalomismeret nevű tantárgyat nagyon nem kedveltem, a matekról ne is beszéljünk. Ahogy korosodtam, fejlődtem, egyre rosszabb, hanyagabb lettem. Az ötödik osztályban nemcsak két tantárgyat nem kedveltem, hanem matekból majdnem intóm lett. A hetedik osztályban elég jól kezdtem az évet. Bár igaz, hogy két tantárggyal több volt, de én helytálltam. A nyolcadik osztály kezdete egyre nehezebb és nehezebb. Sokat kell tanulni, olvasni, és sok dolognak utána kell járni. A matekkal még mindig nagyon szenvedek, de rájöttem, hogy ezt a tantárgyat tanulni nem lehet. Be kell vallanom, a nyolcadik nem könnyű, inkább nagyon-nagyon nehéz.

Jó volt visszaemlékezni a könnyebb iskola évekre, a sok csintalanságra, ami nem mindenkinek tetszett. Remélem, a nyolcadik osztályt mindenki eredményesen befejezi, és mindenki magának való szakmát választ.

**Szőke Kovács Réka,
8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes**

Kuruc Adrián bácskertes tanuló rajza

Kedves Pajtások!

Ballag már a vén diák..., ezt a címet adhatnám a mai válogatásnak, hisz az elballagó nyolcadikosok írásai kerültek a Rügyfakadásba. Kedves Nyolcadikosok, a búcsú legtöbbször a szomorúság húrjait pendíti meg az ember lelkében. De ha a vándortarisznyába a hamuban sült pogácsa mellé berakjátok az elmúlt nyolc év szép emlékeit is, ez mindig megvigasztal, és erőt ad a továbblépéshez. Én köszönöm, hogy a Rügyfakadás szorgalmas munkatársai voltatok. Rovatunk oldalai megőrzik írásaitokat, és bizonyítják tehetségeitek kibontakozását. Ne tegyétek le a tollat, olvassatok sokat, és írjatok továbbra is! Őrizzétek és ápoljátok anyanyelvünket!

Tomán Mária

Szerelem

Történnek a földön apró csodák... de néha olyan jelentéktelennek tűnnek a rohanó hétköznapiakban, hogy szinte észre sem vesszük őket.

Mik is lehetnek ezek az apró csodák? Olyan dolgok, amik tinikorban kezdődnek, és életünk végéig elkísérnek. Nem, nem a rossz döntésekről vagy a szerencsétlen napokról beszélek, hanem a szerelemlről. És bár mindannyian túlesünk rajta, mint a bárányhimlőn, személyenként változik, néha bosszúra éhes, de mégis édes. Végül is mi a szerelem? Magyarázhatjuk tudományosan, hogy a hormonok miatt van, pusztán kémiai reakció. Ez mind szép és jó, de szerintem a szerelem szó hallatán senki sem ezekre a dolgokra gondol. Rosszkedv, féltés, szomorúság, érzékeny szív, gymorgócs, ha ezeket a tüneteket érzékeljük, nem kell megijedni, nem vagyunk betegek, orvoshoz sem kell fordulni, ez csupán csak a szerelem.

Az ember szinte még azt sem tudja, hogy mi a szerelem, de már hiányzik neki. Rohanó világunkban mindenki túl hamar felnőtté akar válni, és túl korán akarjuk elkezdni az ellentétes nem fejének elcsavarását. Lehet, hogy ez csak azért van, mert mindenki Rómeó és Júlia példáját akarja követni. Ezek alapján az is igaz lehet, hogy a szerelem sok dogot pótol, de a szerelmet nem tudjuk pótolni. A mai világban nem az a csoda, hogy el tudunk jutni a Holdra, vagy esetleg a világűrbe, hanem az, hogy őszinték tudunk maradni egymáshoz, még ha nehéz is ez a feladat.

Ne féljünk az érzelmektől és azok kimutatásától! Ha ezt az akadályt legyőztük, minden apró csodát észlelni fogunk a földön, azt is, hogy mennyire jó dolog szeretni.

**Szeles Emese, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Képzelt interjú

Újabb megafilm – A titánok harca

Az Avatar sztárja, Sam Worthington mesél szerepéről, arról a mozifilmről, amelyben mitológiai szörnyeket látunk 3D-s változatban...

tások alatt úgy nézett ki, mint egy múzeum, ősrégi bútorok, vázák, freskók, épületrészletek. Még egy antik halászbástyát is felépítettek nekünk. Bőven futotta minderre a 150 milliós költségvetésből. S aztán a legmodernebb digitális technikával előállították a már jól ismert szörnyeket... Azért mondom, hogy „jól ismert”, mert A titánok harca a hasonló című 1981-es mozi remake-je. Én vagyok – ezt már említettük – Perszeusz, egy félisten, aki Zeusz egyik „félrelépéséből” született. Élem az életemet, de aztán a családomat elrabolja az alvilág fejedelme, Hádész.

– **Ekkor komplikálódnak a dolgok.**

– Ahogy mondd. Elszánt harcosokból álló sereget toborzok, hogy megdöntsem sürgősen Hádész uralmát. Hádész Zeusz trónjára is tör, tehát nagyon sok van a rovasán. De vár még rám és az embereimre egy veszélyes utazás. Megküzdünk a félelmetes szörnyekkel.

– **Milyen volt az 1981-es változat?**

– Az akkori lehetőségekhez képest a film látványvilága meggyőzőre sikeredett. Ma már mosolygunk a medúzán, az óriásskorpiókon vagy a ízi szörnyön, Krakenen, de most aztán minden okunk megvan arra, hogy reszkessünk a szörnyek láttán. Az elmúlt harminc évben rengeteget fejlődött a filmes technika. Így hát sok minden másként hat, az én pokolba szállásomat is majdnem valószínűen lehet végigigzgulni. A rendező, a francia Louis Letterier a látványra helyezte a hangsúlyt. Egyszerre szeretett volna klasszikus és modern filmet készíteni. Pörgős mozi született. A kamera szinte sohasem áll. Követi, mi több – irányítja az eseményeket...

– **A szereposztás nem akármilyen.**

– Nem ám. Itt van még Liam Neeson (Zeusz) és Ralph Fiennes (Hádész). Meg én, aki néhány évvel ezelőtt még egy lakókocsiban éledegéltem. Nagyon fordult azóta velem a világ...

– **Morális kérdéseket is feszeget a film.**

– Igen... Az alapvető konfliktus abból adódik, hogy az emberek a történetünk idejére úgy érezték, hogy ők már vannak annyira erősek és okosak, hogy az istenek nélkül képesek leélni az életüket. Vagyis úgy döntöttek, többé már nem kellenek nekik az istenek, és ez bizony veszélyes döntés. De szól a film arról is, hogyan születnek az istenek? Vajon nem csak az emberek hite, vagy ha úgy tetszik, hiszékenysége teremtette őket? De azért ez mégsem egy filozofikus mű, ez csak egy pompás, nagyon látványos mozi.

B. Z.

– **Sam, nem nagyon hasonlítasz egy görögre.**

– A rövidre nyírt „tengerészgyalogos” frizura miatt? Igen, ez „bejött” a Terminator és az Avatar esetében, így azt gondolhatják, hogy a görög mitológiában meglehetősen szokatlan ez a hajviselet. De én azt hiszem, nem lényeges, hogyan nézek ki. Tény azonban, hogy nem úgy festek, mint egy ősrégi görög félisten. A titánok harca azonban nem egy történelmi mozifilm, hanem egy igazi all-star movie... Ebben a történetben én Perszeusz bőrébe bújok, ez egy összetett figura. Ahhoz, hogy győzedelmeskedjen az ellenség felett, előbb a saját maga csatáit muszáj megvívnia. A színészi feladat nehéz volt, mert nem csak az volt a szerepem, hogy az utamban álló minden ellenséget leszúrjam, elpusztítsam.

– **A titánok harca egy újabb nagyszabású fantasy-film, nem?**

– Képzeld el, 1500 kardot, pajzsot és pán célt, ennyit, és rajtuk kívül még számtalan fegyvert használtunk a forgatáson. Ezzel azt akarom mondani, hogy A titánok harca nem csupán a számítógépes animáció segítségével született meg. De a London melletti stúdióban nem csak fegyvereket halmoztunk fel. A helyszín a forga-

Mit jelent ez?

- Pistike, már ötödször késel el ezen a héten. Tudod, mit jelent ez?
- Bizonyára azt, hogy már péntek van.

Ismeretlen

A matematikatanár kiosztja a házi dolgozatot.

- Mondd, Ferike – kérdezi az egyik gyerektől –, te egyedül oldottad meg ezt az egyenletet?
- Nem, tanár úr kérem, két ismeretlennel.

„R” van benne

- Mondjatok olyan szavakat, amelyekben „R” betű van!
- Tojás! – feleli Móricka.
- Hol van abban „R”, kisfiam?
- Hát a sárgájában.

Gombostű

- Miért sírsz, kisfiam? – kérdi egy öregúr a játszótéren bömbölő kisfiút.
- Lenyeltem egy gombostűt – zokogja a gyerek.
- Nahát, azért igazán nem érdemes sírni – nyugtatja a bácsi. – Tessék, itt van egy másik.

Móricka kérdez

- Piros és rontja a fogakat, mi az?
- Téglá.

Rabló a baglyok között

Három bagoly ül a fán, az egyik megszólal: Vettem egy új órát! Erre a másik: Én meg 64 különféle baromfit! És mind a hárman elrepültek!

Másnap találkoznak. Megszólal az egyik: ellopták az órát! Erre a másik: Nekem meg az állataimat!

Erre a harmadik ránéz az új órájára és felrikkant: ÚÚ MÁR ENNYI AZ IDŐ, MEG KELL ETETNEM AZ ÁLLATOKAT!!!

Mókus

- Mi az, kicsi, barna, bűdös és gőzölög???
- ???
- A mókus izzad.

Malac

Az Óperenciás-tengeren is túl, még az üveghegyeken is túl lakott a kurta farkú malac. Feljött a nap, fölébred a malac s azt mondja

- De borzasztó messze lakom!

Pech

- Pistike panaszkodik:
 - Képzeld csak el a pechemet, tegnapelőtt vettem egy nagy tábla csokit, és tegnap az orvos megtiltotta, hogy csokit egyem.
 - Na, és nem lehet kicserélni?
 - Sajnos nem – feleli Pistike. – Már születésem óta ő az orvosom.

Kutya-macska

- Miért megy két rendőr közt egy kutya?
- Hogy legyen köztük egy okos is.
- Miért megy két rendőr közt egy macska?
- Mert a kutya szabadságra ment.

Vagányság

A farkascorda át akar kelni a hídon. Eléjük ugrik a nyuszika és így kiált:

- Hét, farkasok! Van köztetek vagány?
- Nincs.
- Akkor mindenki ad egy húszast nekem, a hídnak, és továbbmehettek.

Másnap ugyanez történik. Harmadnapra a farkasok tanakodni kezdenek, mert a helyzetet tűrhetetlennek tartják. Ezért kijelölnek három vagányt. Így indulnak útnak.

- Hét, farkasok! Van köztetek vagány?
- Igen! – ugrik elő a három farkas.
- No, medve koma, a vagányoktól ötvenet, a többiektől húszat!

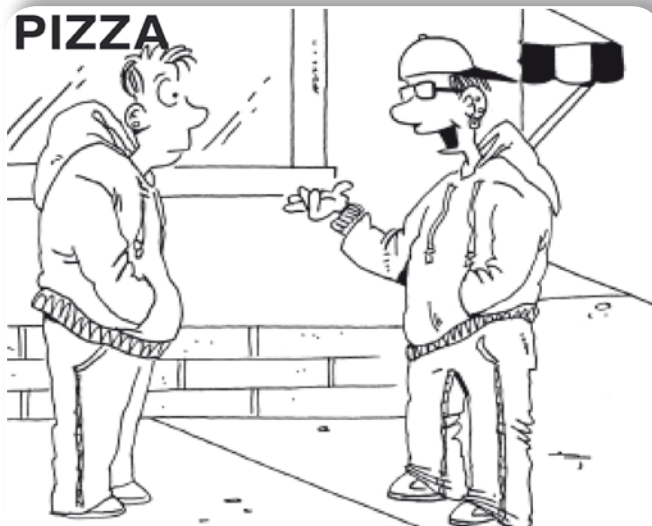
A másé

- Kislányom, ez nem szép tőled! Már megint az én esőkabátom van rajtad.
- Ez is baj? Nem akartam eláztatni az új ruhádat.

Horgászok

- Horgászok beszélgetnek:
 - Hol találod a legtöbb halat?
 - Általában a feje és farka között.

PIZZA

- A szüleim olyan jó fejek, hogy mindketten nekem adták a fülbevalóikat!

- Megkaphatom a zsebpénzem aranyrudakban!

Tevék

- Tevék beszélgetnek:
- Mond, papa, miért van nekünk púpunk?
 - Azért kisfiam, mert a sivatagban nagy a meleg és nincsenek kutak. Ebben visszük a tartalék vizet.
 - Mond papa, miért van ilyen nagy patánk?
 - Azért kisfiam, mert a sivatagban a homokban csak ezen lehet jól járni.
 - És mond papa, akkor mit keresünk mi a palicsi állatkertben?

Gól

- A csatár sorozatban hagyja ki a jobbnál jobb helyzeteket. Amikor már huszadszor lő két lépésről az üres kapu fölé, szomorúan fordul a játékos társához:
- Úgy látszik, ma nincs szerencsém!
 - Dehogy nincs, ez a mi kapunk!

Edzői tanács

- A bokszolónak mondja az edzője a meccs kezdése előtt:
- Figyelj! Megtáltam az ellenfeled gyenge pontját. Valahányszor a földre kerülsz, nem védi magát!

Útépitésen

- Az útépitésen a főnök odamegy a munkásokhoz:
- Fiúk, nem érkeztek meg a lapátok.
 - Sebaj, majd egymásra támaszkodunk.

Magam

- Elnézést uram, nem zavarja, ha magamban beszélek?
- Nem, dehogy.
- Hát magához meg kiszólt!

Szabadnap

- Főnök az egyik fiatal alkalmazotthoz:
- Hiszel a halál utáni életben?
 - Nem.
 - Akkor felvilágosítalak, hogy a nagymamád, akinek a temetésére szabadnapot kaptál, itt járt, és utánad érdeklődött!

Buszozás

- Egy skót Londonba látogat, és csomagjával felszáll egy buszra. Már legalább 5 mérföldet megtesz a busz a városban, és a skót mindvégig próbálja elkerülni a kalauzt. Végül az mégiscsak odaér hozzá, és mondja neki:
- Uram, Ön még a végállomáson felszállt, így a jegye 5 font lesz, plusz még fél fontot fizet az utazótáskáért. Az összesen öt és fél.
 - Dehogyan, hisz most szálltam fel az előző megállóban. Az csak fél font!
 - A párbeszéd hamarosan heves vitába csap át. A busz eközben a Temze fölött halad egy hídon. A kalauz annyira begurul, hogy felkapja az utas táskáját, és hirtelen kidobja az ablakon. A csomag egyenesen a folyóba esik, és azonnal el is süllyed. A skót dühösen néz utána:
 - Na, tessék! Nem elég, hogy át akar verni a buszjeggyel, még a fiamat is beledobta a vízbe!

Az igazi szurkoló

- Száz kilométert fut a skót, hogy megnézzon egy focimeccset. Mikor hazaér, kérdi a szomszédja:
- Na, milyen volt a meccs?
 - Azt nem tudom, mert mikor odaértem, már nem volt erőm átmászni a kerítésen.

Hol volt?

- Egy férfi bemegy az orvoshoz:
- Doktor úr, segítsen rajtam! Mindig álmos vagyok, és gyakran elbóbiskolok munka közben. A főnököm azt mondta, hogy kirúg, ha még egyszer el merek aludni.
 - Sebaj, tudok egy jó gyógyszert! Ebből vegyen be egyet lefekvés előtt, és minden rendben lesz!
 - A férfi hazamegy, és lefekvés előtt a biztonság kedvéért nem egy, hanem két pirulát vesz be. Reggel frissen és fiatalosan ébred, gyorsan bemegy a munkahelyére.
 - Főnök úr, örömmel jelentem, hogy most már minden rendben, nem fogok többet munka közben szunyókálni.
 - Ennek én is szívből örülök, de hol volt a múlt héten?

A finomság

- McAllister egy kosárka földieperrel állít haza. Kiválaszt egy szemet, és odaadja a fiának:
- A többinek ugyanilyen íze van!

A modern indián SMS-t küld

A modern indián e-mailt küld

Darvasi László

Detektívek és magánnyomozók

Sherlock Holmes, a borotvaesztű angol nyomozó példának okáért heroinista volt. Holmes fölötté áll a világnak, amelyben az őt körülvevő emberek rosszak, ostobák és esendők, és a jó Watson doktor sem más, mint a krimi irodalom Sancho Panzája, kissé értetlen, ügyetlen és lassú esztű ember.

Az első igazán komoly és modern, valamint irodalomtörténetileg nagyra értékelendő detektívfigura Chandler Philip Marlowe-ja. Tegyük hozzá gyorsan, Marlowe magádetektív, s mint ilyen, ha nem is törvényen, de rendszeren kívüli alak. Nem véletlen, hogy a kor egyik legtekintélyesebb magyar esztétája, Radnóti Sándor Chandler-regényét ajánlott a Nagy Könyv játékában. Chandler irigyelte Hemingwayt, ám manapság valószínűleg már többen olvassák őt, mint Az öreg halász és a tenger íróját, akinek nyilván nem véletlenül sült el a fegyvere. Philip Marlowe kemény és bátor férfi, gyakran másnapos, viszont szinte mindig whiskyből az.

Chandler például az olyan kijelentésért is nagyra becsülhető, miszerint csak a jellemtelen emberek isznak gint. Philip Marlowe a leírás szerint rendkívül férfias, vonzó jelenség, ám emlékezetünk szerint az őt nagy – sajnos csak ennyi – Chandler-regényben elvéve csókolózott, jó, egy kislány egyszer a szájára tapadt, miközben azt sutogta neki, gyűlölöm, gyűlölöm, illetve egy, és nem több hölgygel bújt ágyba, s került ily módon komolyabb testi kapcsolatba. Marlowe tiszteli a nőket, csak a hisztisekkel és a hazugokkal bánik durván, kivételesen becsületes, nem korrumpálható, és gyakran leütik.

Később Ed McBain nagyszerű krimijeiben kedvelhetjük meg Carella nyomozót, akinek süketnéma a felesége, viszont nagyon szép nő, és ikrei vannak. Emlékeink szerint Carella feleségének egyik vállára pillangó van tetoválva. Carella kollégáját Mayer Mayernek hívják, kopasz és zsidó férfi, és rém dühös a nevére, szerinte az apja szórakozott vele,

amikor keresztnévnek is a Mayert választotta.

Columbo felügyelőt nem szokták leütni. Columbo általában nincs közvetett vagy közvetlen életveszélyben, mert míg Marlowe, ha a fenti tízezer napfényes világban kezdi is a szaglászást, rendre pokoli mélységéig ereszkedik, addig Columbo rendre megmarad ebben a napfényes, gazdag és úri világban. Gyilkosai többnyire nagymenők, sztárok, sikeres emberek, akik mindig abban az illúzióban követik el a bűntettet, hogy az övék lesz a tökéletes gyilkosság műremeke. A Columbo-epizódok üzenete az, hogy tökéletes gyilkosság nincsen.

Az elsősorban gondolkodó felügyelők alakját mindig átmossa valami rejtett – vagy kevésbé rejtett – perversitás. Így Holmes figurájában, de még a humánus Poirot felügyelőben is érezhetjük ezt a különös, de nem föltétlenül zavaró jellemvonást. Holmes néha úgy mosolyog, mint egy szikés sorozatgyilkos, aki éppen egy kikötözött gyereklány nyakát készül elnyiszálni. Holmes megveti a világot, és depressziós. Columbo boldognak és kiegyensúlyozottnak tűnik. A felügyelő rendre naivnak, figyelmetlennek és slendriánnak mutatja magát. Furcsa tárgyakra és különös használati eszközökre csodálkozik rá, akár egy gyermek.

Kabátja gyűrött, mozdulatai szélesek és elnagyoltak, roppant szórakozott, és furcsákat kérdez. Biztosak lehetünk benne, ha kimegy egy ajtón, pillanatokon belül visszalép, és kérdez még valami lényegtelennek tetszőt. Módszerei a pókéhoz hasonlatosak. Alakjának állandó kellékei a vajszerű, gyűrött kabát, a félig szívott, bűdös szivar, és a rozoga autó, amely gyakran lerobban. Ám többnyire a gyanúsított is tudja, hogy a szórakozottság és az ügyetlenség színjátéka, az ügyefogyott felügyelő álarca mögött egy vérprofi gondolkodó figyel a legapróbb rezdüléseket, a legártatlanabbnak tetsző nyomokat.

Columbo felügyelő igazi szellemi ragadozó a legveszélyesebb fajtából. Columbo egyik nagy titka a felesége. Kivételesen nagy és termékeny dramaturgiai fogás ez, egy ember, akiről szinte minden epizódban szó esik, ám soha nem tűnik fel. Jelenléte, illetve nemléte voltaképpen isteni attribútum. A nyomozó feleségének véleménye és határozott ízlése van, sokat tud a világról, és nyilván bölcs asszony. De miért nem vasalja ki egyszer is a nyomozó kabátját? Rejtély, amelyet soha nem engednek kinyomozni nekünk. Egy epizódban állítólag mutattak egy tömeget, és Columbo azt mondta, na, ott van a feleségem.

Jozef Skvorecky az egyik legnagyobb mai cseh író, bár ő sem él a hazájában, akár csak Milan Kundera. Skvorecky regénye, a Csoda az egyik legfontosabb és legnagyobb közép-kelet-európai kulcsregény, amit valaha is írtak a mi sokszor vert és sokszor meggyalázott tájékunkon. Hanem neki is van ám egy felügyelője, mégpedig a szomorú, kissé melankolikus Boruvka felügyelő, aki mindig bánatos lesz, ha rájön a megoldásra.

Maigret felügyelő alakját két filmsorozatban is láthattuk. A régi, a gyufaszálat a falon meggyújtó francia arc tán szimpatikusabb nekünk, de az angol változat némileg pikírt felügyelője sem volt kedvünk ellenére. A Maigret-regényeket kedvelő – vagyis igencsak jó ízlésű – olvasók némi figyelem után rájöhetnek arra, hogy Maigret felügyelő sokat iszik. Sört, bort, grogot, pálinkát vagy vermutot, ami éppen jön. Ha délidőben sörrel kínálják valamelyik párizsi kisvendéglőben, ő csak azért is bort rendel,

természetesen vöröset. S ilyenkor fél liter a legkisebb kiserelés.

Maigret felügyelő tulajdonképpen függő, ha úgy tetszik, egy enyhébb változatú alkoholista. Magiret történeteiben nagyon fontos elem az időjárás és az öltözködés. Milyen felöltő van rajta, vitt-e mellényt, pulóvert, nála van-e a sálja? Életében egyszer vásárolt sárga cipőt, de soha nem hordta. Maigret gyakran beteg. Fáj valami je, fáradékony, megfázott, baj van a vérnyomásával, óvatosabban kellene élnie. És hát, ugye a pipázás szokása. S ha a felesége olykor haragszik is az ivásra, a pipázásra semmiképpen sem. Kettejüket furcsa, bensőséges, bizalmi viszony köti össze. Olyanok, mint két édestestvér. Maigret, ha csak teheti, otthon ebédel. Gyakran viszi feleségét moziba, színházba, étterembe. Nem szoktak veszekedni. Gyermeük nincsen. Jó, ha tudjuk, miért nincsen.

Házasságuk kezdetén az asszonynak halott kislánya született, s azóta valószínűleg nem is lehetett gyerekük. Maigret nem erőszakos, bár néha megver egy-két gyanúsítottat, ha feldühítik. Ő a kisemberek, a nem látványos, ám annál líraibb, olykor nagyon keserű sorsok nyomozója. Nem tud nyelveket, sem angolul, sem pedig németül nem beszél.

Empatikus, szolidáris, becsületes, és ő is melankolikus. Vagy depressziós, ha úgy tetszik. Módszereit egyesek látványosnak ítélik. Ám egyszer egy valaha volt évfolyamtársa, akiből főügyész lett, meglátogatja. Az ügyész kíváncsi Maigret, úgymond, módszerére. Napokon át figyel a felügyelőt, hogyan nyomoz, következtet, hogyan járja az utcákat és lebujokat, hogyan dolgozik az íróasztalánál, a kollégáival, majd rájön: Maigret felügyelőnek egyáltalán nincsenek módszerei.

Egyébként eddig egy, a tökéletes bűntény eszméjéhez nagyon közel álló krimivel találkoztunk. Ez a film a Hetedik címet viseli, és a nagy Kevin Spacey alakítja benne az emberi főbűnökre apelláló gonosz sorozatgyilkos alakját. Elképesztő krimi leendő sorozatgyilkosoknak, felügyelőknek és műkedvelőknek kötelező „olvasmány”.

Kedves Olvasó Tanulók!

A bűnügyi történet izgalmas téma. Sokan és sokféleképpen foglalkoznak vele. A www.delmagyar.hu honlapon találtam pl. az itt közölt cikket. **Darvasi László**, a kortárs magyar próza egyik legjelentősebb írója (részletet A könnyemutatványosok legendája és a Virágzabálók című regényeiből közöltünk rovatunkban) foglalkozik benne a témával. A médiákból ismert, híres nyomozók jelenségét, alakjait veszi szemügyre. Ti melyiküket ismeritek? Columbót biztos. Mi a véleményetek róla/róluk?

Az elmúlt hetekben leveleket is kaptam. Persze sokkal egyszerűbb – de nem érdektelen! – témákkal foglalkoztok bennük. A csantavéri Bálint Diana (7. osztályos) Bede Erzsit jellemzi. A Mikszáth-történet egyébként bűnügyi történet is egyben: Bede Annát orgazdaság miatt ítélték el, a szeretője vitte tévútra. Természetesen belehal bánatába, ezért testvére, Bede Erzsí igyekszik tisztára mosni becsületét – akár úgy is, hogy helyette töltené le a büntetését. Diana véleménye a következő:

Bede Erzsí egy gyönyörű, fiatal lány, aki elvárásolja a kegyetlen bírakat is. Édesanyja küldte el, hogy halott nővére helyett töltsen le a büntetést. Ebből is látszik, hogy mennyire jószívű és becsületes természetű lány. Belepírul, amikor felolvassák az idézést, s félve ismeri el, hogy ő nem Bede Anna, hanem a testvére. A lány őszintesége és naivsága még a mogorva bírakat is arra kényszeríti, hogy hazudjanak a lánynak. Tudjuk, hogy a „törvény az törvény” – ez a mű mégis arra mutat rá, hogy hogyan lehet néha eltekinteni a szigorú szabályoktól.

Két észrevételem van. Nem hinném, hogy a bírák kegyetlenek lennének, hiszen meghatják őket a lány szavai, viselkedése. A másik: talán nem is annyira a szabályoktól való eltekintésről van szó, hanem arról, hogy már semmi értelme a büntetésnek. Bede Anna már megbűnhődött, tragédiája megrázó. Nemcsak arról van szó ugyanis, hogy orgazdává vált törvénytől kívüli kedvese miatt, hanem, hogy szégyenbe esett, elhagyták és csalódott a szerelemben. Egy nagy szerelmi tragédia húzódik a bírósági történet mögött.

A másik levelet, pontosabban e-mailt Szabadkáról kaptam. Hatodikosok az épp aktuális házi olvasmányról mondanak benne véleményt.

Miloš Crnjanski Általános Iskola, Szabadka, 6. b osztály

Mándy Iván: Csutak és a szürke ló című házi olvasmány véleményezése

Benkő Zoltán: A Csutak és a szürke ló című mű nagyon fantáziadús. Szerintem a legérdekesebb az, hogy Csutak mennyire megváltozik a történet folyamán, ezt pedig egy ló érkezése és távozása idézi elő. Nekem az volt egy kicsit furcsa, hogy a történet nagy része a képzeletben játszódik, de hozzászoktam, és végül rájöttem, hogy Csutak ilyen: gazdag fantáziával rendelkező fiú.

Fekete Petra: Nekem tetszett ez a könyv, csak néha nem tudtam követni a cselekményt, mert Csutak mindig képzelődött, de ahogy továbbolvastam, kezdett világossá válni a történet. Érdekes könyv. Kihívás volt az olvasása.

Mandić Krisztián: Csutak ügyefogyott, de jószívű volt, mert befogadta a lovat, és gondoskodtak róla a barátaival.

Márton Nóra: Nekem nem nagyon tetszett ez a regény, mert túl sok benne a képzelődés. Nem tudtam követni a tartalmát, összekeveredtem. Viszont az tetszett benne, hogy Csutak megszerette a lovat, és a ló-história miatt meg is változott a fiú. A félős, ügyetlen Csutakból merészebb és ügyesebb Csutak vált.

Nagy Beáta: Tetszett a mű, mert a lovat sikerült megmenteniük a gyerekeknek, és nem lett belőle étel. Tanulságos is, mert nem szabad elárulni egymást. Össze kell tartani, nem pedig kifecsegni a titkokat. Meg kell védeni egymást. Túl soknak találtam Csutak képzelődését, ami miatt olykor nem tudtam megállapítani, hogy valóban megtörtént vele az esemény, vagy csak éppen gondolta.

Nagy Torma Norbert: Tetszett Mándy Iván Csutak és a szürke ló c. regénye. Sok érdekes esemény volt benne. Vicces volt Csutak, a főszereplő, mert ügyetlenke. Véleményem szerint, kicsit elnyújtotta az író a történetet, ha tömörebb lenne a mű, akkor jobban tetszene.

Sziszik Csaba: Nem tetszett ez a regény. Unalmas volt. Csutak képzelődése miatt olykor nem is értettem. Az tetszett benne, hogy Csutak sokat ügyetlenkedett, ez vicces volt.

Könyvjutalmat kap: Bálint Dinana és Benkő Zoltán.

Jó olvasást! Sikeres elemzést!

Bence Erika

Sima HDD-ből USB 3.0-ás külső meghajtót

A Brando legújabb kiegészítője SATA-csatlakozós merevlemezekből készíti USB 3.0-ás külső HDD-t, egyetlen csatlakozóval és egy hálózati adapterrel. Ha valaki hosszabb ideje használ számítógépet, valószínűleg van neki valahol néhány régebbi, kinőtt, SATA csatlakozóval szerelt merevlemez. A Brando új kiegészítőjével ebből szempillantás alatt USB 3.0-ás külső meghajtót gyárthatunk.

Az Y-típusú Unitek adapter egy hálózati csatlakozóban és egy USB 3.0-ás kábelben

végződik, így a HDD egyszerre csatlakozik a gépünkhöz, és jut áramhoz. Az adapter merevlemez felőli végén persze egy SATA csatlakozófelületet találunk.

Az eszköznek hála sok gigabájtnyi videót egy 3,5 hüvelykes merevlemezre harmadannyi idő alatt tudunk átmásolni, mint a régi (jelenleg elterjedt), 2.0-ás USB interfészen keresztül. Az 5 Gbps-os, 480 Mbps-os és 12 Mbps-os átvitel egyaránt támogatott. SATA 1.5-ös és 3-as HDD-k egyaránt használhatók az adapterrel.

Egy másik adapter, melyet ugyanez a (nálunk sajnos teljesen ismeretlen) cég szállít multimédiás központná változtatja megunt merevlemezünket. Ez nemcsak a 3,5"-es, de a kisebb, 2,5"-es SATA merevlemezeket is támogatja (igaz, ez régebbi, és csak USB 2.0 a csatlakozója), viszont támogatja a MPG/DAT, MPEG, VOB, AVI, MP4 és DivX videoformátumok lejátszását, valamint az SRT, SUB, SMI, TXT, SAA és SSA feliratformátumokat, no meg az MP3, WAV, AAC, WMA, AC3 hangformátumokat. Képnézőként sajna csak a JPG (JPEG) formátumot ismeri. Kimenő-csatlakozói igazi multimédiás lejátszóhoz illendők: AV, YPbPr, HDMI (480i/576i/720i/1080i), az audio-kimenet pedig CX/5.1CH, azaz 5+1 csatornás térhatású zenét produkál. A fájlrendszerek közül az NTFS-t és a FAT16/32-t támogatja. No meg SD-kártya is csatlakoztatható hozzá!

A föllátható, hűtőventillátoros adapterhez (elsősorban a multiméda-lejátszás miatt) távirányító is jár. Nem bánnánk, ha lenne egy-két példányunk akár az egyik, akár a másik adapterből...

Full HD felbontású videokamerák

A hogy közeledik a nyár, sokan gondolnak videokamera vásárlásra – persze, főleg azok, akinek nyaralásra is telik. Mivel manapság már nem érdemes mást venni, mint olyan kamerát, mely full HD felbontást használ, bemutatunk egy „családnýt” a legújabb felhozatalból.

A Toshiba új videokameráival, a Camileo S20, H30 és X100 jelű modellekkel 1920×1080 képpontos (full HD) felbontású videók készíthetők. Mindhárom készüléket felszerelték egy könnyen használható, You-Tube-ra való feltöltési funkcióval, így miután csatlakoztunk az internetre, egy gomb megnyomásával azonnal megoszthatjuk másokkal műveinket a népszerű portálon. Újdonság az optimalizált éjszakai mód is, melynek révén gyenge fényviszonyok közepette is nagy részletességű videók rögzíthetők. Természetesen mindhárom készülék használható fényképezőgépként: az S20-as 5, a H30-as és az X100-as pedig 10 megapixeles képeket készít.

Az S20-as a világ egyik legvékonyabb HD videokamerája, a H30-as egyszerre sokoldalú és könnyen kezelhető, míg a X100-at – amely jelenleg a Camileo sorozat csúcsmoделljé – 10-szeres optikai zoommal látták el, ami a 10-szeres digitális móddal kombinálva igen kiterjedt, százszoros zoomtartományt eredményez. Az új videokamerákkal készített felvételeket azonnal megtekinthetjük a kifordítható LCD-kijelzőn.

Az új, H30-as és X100-as modellek érintőképernyőjének intuitív felhasználói felületén egészen egyszerű feladat a menürendszerben

való navigáció, míg az S20-ast nyomógombos menüjének segítségével vezérelhetjük, amellyel felvételeinket könnyedén tudjuk rögzíteni, megtekinteni, valamint a számítógépre átmásolni. A beépített HDMI csatlakozó segítségével a videokamerák a HD felbontású lejátszást támogató legtöbb televízióhoz és noteszgéphez csatlakoztathatók. A régebbi berendezésekhez USB 2.0 és komponens videó (PAL és NTSC) szabványú csatlakozókon keresztül kapcsolhatók a Camileo sorozat új modelljei, amelyek már kaphatóak is a kiskereskedelemben.

Hogy mindebből mit tudunk ajánlani? Nyilvánvalóan az X100-ast, mert az a kamera még öt év múlva sem számít majd elavultnak, és tíz év múlva is jó minőségű mozgóképet (s elfogadható minőségű állóképet) készíthetünk vele. Ami nem elhanyagolható szempont egy nagy értékű műszaki cikk beszerzésekor...

HOROSZKÓP

KOS

A héten fontos döntéseket kell hoznod egy-két ügyben, ráadásul olyan kérdések merülhetnek fel, melyekre nincs egyértelmű válasz. Mielőtt meghoznád a döntést, konzultálj a legjobb barátoddal. A héten nem árt amúgy sem, ha hosszú távon gondolkodsz. A hét második fele egy kicsit monotonná válhat számodra. Ez az időszak a jövő tervezésének, a részletek kidolgozásának kedvez.

BIKA

Ahhoz, hogy mindent elérj és megoldj, ezen a héten egy kicsit több energiát kell befektetned, mint ahogy tervezted. Szánj időt bőven a teendőidre és légy figyelmes, mert a töled megszokottnál érzékenyebben reagálsz. A családban kicsit felfokozódott a hangulat. Próbálj meg türelmesebb lenni, hogy megelőzd a felmerülő vitákat.

IKREK

Tele vagy energiával, jókedvvel. Egyre több mindent fedezel fel, ami felkelti az érdeklődésedet. A társaságban egy kis feszültség lehet a levegőben, légy óvatos, nehogy megbánts valakit, aki közel áll hozzád. A régóta tervezett dolgok megvásárlásának eljött az ideje, ne halogasd tovább. A leárazásokkal azonban bánj óvatosan, mert saját csapdádba eshetsz, és a több hónapi spórolás után hirtelen mindent elkölthetsz.

RÁK

Akik körülvesznek, szeretnek téged, de itt az ideje, hogy ápolj a lazább kapcsolataidat is. Abból is érezheted, hogy lazítanod kell, hogy az utóbbi napokban érzékenyen reagáltál a körülötted lévő feszültségekre. Meg kell tanulnod magad is szeretni. Lehet, hogy valóban itt az ideje, hogy változtass egy-két dolgon az életedben.

OROSZLÁN

Az elmúlt időszakban egy kicsit feszült voltál a környezetben zajló események miatt. Most eljött az idő, hogy magaddal is foglalkozz. A szabad levegőn töltött idő felfrissít, kioltja a benned lévő feszültségeket. Légy türelmes és segítőkész. Mindig is tudtad, hogy a szervezetlenség senkinek sem tesz jót. Most erről másokat is meggyőzhetsz, de vigyázz, nehogy túlságosan kárörvendő légy!

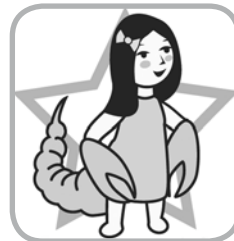
SZŰZ

A baráti kapcsolataid kiválóan működnek, ami most sok erőt ad számodra. Olyan problémát is meg tudsz oldani a hét során, ami egy ideje csak húzódik. A párkapcsolatodban most tökéletes harmónia uralkodik, igyekezz minél tovább megőrizni. Tele vagy energiával és ez lassan átragad a környezetedre.

MÉRLEG

Lenyűgöződ a környezetben élőket az újabbnál újabb zseniális ötleteiddel. Fontos, hogy mindegyiket jegyezd fel, mert közöttük olyan is akad, amivel lényegesen javíthatsz saját helyzeteden. A hét közepén kisebb átmeneti nézeteltérés várható a szüleiddel, amit észérvekkel könnyedén meg tudsz oldani.

SKORPIÓ

Szellemileg teljesen felpörgetett állapotban vagy. Légy most óvatos a kockázatvállalásban. Legtöbb esetben a megérzésedre szoktál hallgatni, és be is szokott jönni, de most egy gondolat erejéig járd körül döntéseidet, mielőtt meghoznád őket.

NYILAS

A héten aggodalom lesz úrrá rajtad. Ne veszítsd el az optimizmusodat, hiszen sok jót köszönhetsz a pozitív szemléletednek. Amennyiben figyelsz a körülötted zajló eseményekre, nem fog történni nagyobb baj. Ha egy mód van rá, hívd össze a barátaidat, szeretteidet, és szervezz egy közös programot a szabad levegőn. Ettől visszatér a jó közérzeted és a rossz energiák is oldódni fognak.

BAK

Nagyon valószínű, hogy a közvetlen környezetben valaki gondokkal küzd és szüksége van a támogatásodra, segítségre. Személyes varázsod a hét során egyre hangsúlyosabbá válik az áthaladó bolygók hatására. Lehet, hogy ez egy kicsit zavarba hoz téged. A suliban tornyosulnak a feladatok, emiatt kissé feszültnek érezheted magad.

VÍZÖNTŐ

A környezetben levőkkel kifejezetten jó a kommunikációd és a meggyőző képességed. Szellemileg egész héten maximálisan teljesítesz. Több fontos programnak kell eleget tenned a hét során, amik végeredményben jól sikerülnek. Azonban időt kellene szakítanod egy kis kikapcsolódásra.

HALAK

Ez a hét számodra feszültségekkel terhelt. Túl sokat idegeskedsz az utóbbi napokban. Nagyon sok jó barátod van, akik szeretnek téged, és melletted állnak, ha gondban vagy. Számíthatsz rájuk. Felpörögnek az események, melyek számodra igazán kedvezőek.

Álmodtál már számokat?

A számoknak ezerféle jelentése van! Például a születési számunk sok-sok információval szolgál rólunk! Álmainkban felbukkanva mást is szimbolizálhatnak.

Nulla

A nulla határtalan lehetőséget, új kezdetet jelez. Még nem tudjuk, hogy mi vár ránk, a sorsunk a saját kezünkben van: teremthetünk, de pusztíthatunk is.

Egy

Az egy az első szám, figyelmeztethet valaminek a kezdetére. Ha egyes számot látsz álmodban, az csupa jót jelent: szerencsét, sikert, boldogságot. Jelezhet egyedülletet is, de nem magányosságot, inkább függetlenséget és önállóságot.

Kettő

A kettesnek, csakúgy mint a számmisztikában, az álmainkban is erős nőies kisugárzása van. Egységet, egyesülést jelent, páros szám, természetesen köze van az emberi és párkapcsolatokhoz. Ugyanúgy figyelmeztet mindenféle kettősségre is: lenni vagy nem lenni, jó vagy rossz, együtt vagy külön.

Három

Ha a három a szerencseszámunk, akkor egészséget, kiegészülést, stabilitást, eredményeket jelez. Ugyanakkor lehet negatív jelentése is: például egy vetélytárs vagy öszintelen csábító felbukkanását.

Négy

Négyessel álmodni mindig jót jelent: jó eredményeket, stabilitást, hatalmat, erőt,

egészséget. A négynek ugyanakkor számos természeti dologgal kapcsolatos jelentése is lehet, gondoljunk csak az évszakokra, az égtájakra, az elemekre, a holdfázisokra.

Öt

Ötössel álmodni természetes, természet-hez közeli, friss, egészséges életet jelez. Már nincs messze a boldogság! Az ötös – gondoljunk az iskolai érdemjegyre – tudást és sikert is jelenthet.

Hat

A hat egyensúlyt, szimmetriát és harmóniát jelez. Ha hatossal álmodunk, azt jelenti, hogy a testünk, a lelkünk és az elménk összhangban van egymással. Néha azonban lappangó vagy kialakuló betegsége figyelmeztet!

Hét

A hetes a kozmikus energiákkal áll összefüggésben, ritmikus ismétlődést jelez. Jelentheti egy korszak végét, és egy új kezdetét. Minden esetben változásra figyelmeztet, például költözésre, szakításra, sőt, személyiségbeli átalakulásra is.

Nyolc

A nyolc a teljesség és a végtelenség szimbóluma. Arra figyelmeztet, hogy már nincs több lépés vagy lehetőség, be kell fejezni és lezárni, amit elkezdtünk. Kapcsolatban áll az igazsággal és az igazságossággal. A nyolcas összefügg a véggel, de az örökkévalósággal, a végtelennel is.

0 1 2 3 4

5 6 7 8 9

Kilenc

A kilenc az utolsó egyjegyű szám, egy fejlődési szakasz utolsó fázisát jelzi, a következő szint magasabbra visz, mint az előző. A kilences közelgő szerencséire, boldogságra, öröme figyelemztet, valami új és örömteli dolog fog történni.

Tíz

A tíz az egy és a nulla kapcsolatából született, ebből kifolyólag ez is az új kezdet száma, de már nem kaotikus, a rendezett lehetőségekből kell kihozni a legjobbat és legtöbbet. Új célok kitűzése szükségszerű, a már elsajátított tudásra alapozva.

Tizenegy

A tizenegy álmainkban nehéz és fáradtságos, de sikeres újrakezdést jelent. Jelezhet összefogást is két ember között egy közös és fontos cél érdekében. A tizenegyest figyelmeztethet meg nem értésre és nehezen megoldható konfliktusra is.

Tizenkettő

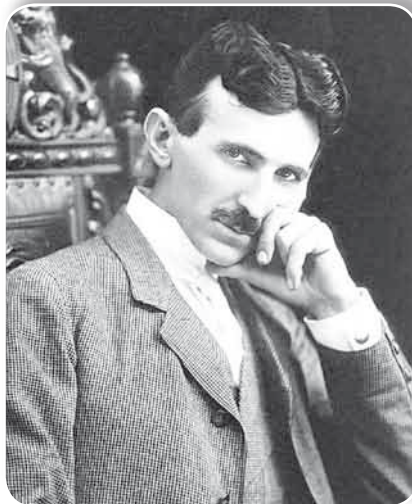
A tizenkettő az elvárások és a lehetőségek közötti meglévő vagy hiányzó összhangra figyelmeztet, a helyzet megoldásához gyakran további tapasztalatok kellenek. De megtestesíti a szerelmet, a szeretetet, a reményt, az ideálokat, a tudást és az értelmet is. A tizenkettes összefügg az asztrológiai csillagjegyekkel és az év hónapjaival is.

Tesla megjósolta az okostelefonokat

Nikola Tesla már száz évvel ezelőtt megjósolta az okostelefonok általános használatát – véli egy amerikai magazin szerkesztője.

A hordozható, üzenetek továbbítására is alkalmas eszközt Nikola Tesla a Popular Mechanics című magazin egyik 1909-es számában jósolta meg. A feltaláló ezeket a készülékeket vezetékek nélküli elektromos energiával táplálta volna, és szerinte ezen a módon könnyedén küldhetünk vezetékek nélküli üzeneteket a világ minden pontjára. Szerinte ezen eszköz használata annyira egyszerű lesz, hogy egy napon mindenki ilyesmit fog használni.

1901-ben Nikola Tesla ugyanis egy olyan globális kommunikációs rendszeren kezdett dolgozni, amelynek keretében világszerte magas tornyokat építettek volna, és azok

nemcsak híreket, tőzsdei jelentéseket vagy képeket sugároztak volna, hanem a mindenki számára ingyenes elektromosságot

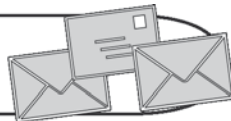
is. Ez volt a feltaláló legnagyobb és egyben legvakmerőbb projektje: az első, több mint 18 emelet magas tornyot 1903-ban Long Islanden emelték. A projekt később csúfos kudarcbá fulladt, ahogy a halálsugarat sem sikerült megalkotni.

A különleges cikket egy nemrégiben rendezett konferencián az újság egyik szerkesztője, Seth Porges mutatta be. Az újság egyébként első, 1902 januárjában megjelent száma óta próbál teret adni az aktuális jövőképek felvázolásának. Más grandiózus találmányok azonban – eddig – nem valósultak meg, így nem láthatunk sem egyszemélyes helikoptereket, sem repülő autókat, sem pedig hatalmas épületek tetején berendezett reptereket, és a sütit sem használja senki sem hajszárítóként.

Vukov Johanna és Bencun Mia

MIZUJS?

Szabadka

Május 8-án a Majsai úti iskolában tartották meg az ÁMV-t. Engem a tanító nénim fogalmazásversenyre nevezett be. Három téma közül választhattunk: Az osztály esze, Kedvenc játékom és Félttem. Én a kedvenc játékomról írtam. Ezután szendviccse és szörppel vendégelték meg bennünket. Két órákor volt az eredményhirdetés. Nagy örömmre a harmadik és negyedik osztályosok korcsoportjában harmadik lettem. – **Bencun Mia**

Rajzból versenyeztem. Két iskolai óránk volt a munka kidolgozására. Három téma közül választhattunk: Szünetben, Űrlények, Vidámparkban jártunk. Én, sok társammal egyetemben az űrlényest választottam. A harmadik és negyedik osztályosok korcsoportjában harmadik lettem. Oklevelet, füzetet és érmet kaptam. Máskor is szívesen részt vennék az ÁMV-n. – **Vukov Johanna**

Már egy éve járok gimnasztikára. Az a szokás, hogy az edző minden hónapban éremmel tünteti ki azt a tanulót, aki a legjobban csinálja az edzéseken a gyakorlatokat. Áprilisban nekem sikerült érmet szereznem. Nagyon örültem. – **Imamović Inesz**

Zenedébe járok, szaxofonon tanulok játszani. Nagyon örültem, amikor a tanárom bejelentette – versenyre megyek. Sikeresen szerepeltem a Fafúvósok VII. Nemzetközi versenyén, melyet nemrég tartottak meg Požarevacon. Második díjjal tértem haza. – **Pap Iván**

A kelebiai erdőben majálisoztunk. Sátrat is vittünk magunkkal. Rengeteget játszottunk, ettünk, ittunk. Az erdőben sétálva egy fa alatt két madárfiókát találtunk – visszatettük őket a fészekbe. Nagyon jól telt a napunk. – **Pivárčsik Nikol**

A májusi ünnepek alatt a család Fehértemplomba utazott. Egy olyan hotelban laktunk, melyben egy nagy medence volt. Sütött a nap, jó volt az idő, így sokat lehetett fürdeni. Legjobban az tetszett, amikor a víz tele volt buborékokkal. Egyik nap a vacsora rostélyos volt. Nagyon jól éreztük magunkat. Ez volt az eddigi legjobb majálisozásom. – **Bencun Mia**

4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Házi kedvencem

Az én kutyám Újvidékről származik. Az anyja egy fehér kutya volt, a testvéreménél lakott. Az apja egy fekete kutya. Újvidékről hozták nekem, nagyon vártam. A testvéremék Sztutyinak hívták, de a neve Elmó lett. Már 2 éves.

Elmónak fehér bundája van, a hátán van egy fekete folt, szerintem ott laknak a bolhák. Kicsit hosszú a teste, de nem kövér. Mama és Boris szerint is testesebb. Farka lompos, vidáman szokta csóválni. A hasa fehéres-szürkés, szereti, ha simogatjuk. Arca fekete, de fehér csíkok is vannak rajta. Szemöldöke sárga, ez jelzi, hogy poccos. Fogott már

madarat, gyíkot és békára is vadászott. Elmó barátságos, de az idegeket megszaglássza. Akiiket ismer, azokra ugrál. Kölykei nem születtek, mert hímnemű. Van egy háza, de a bokorba is bemegy, ha ahhoz van kedve. Mindent megeszik, amit adunk neki, csak akkor nem, ha már degeszre ette magát. A füvet is szereti. Az ajtó előtt szokott aludni, nyáron (vagy ha meleg van) a hűvösben. Hűséges és gyors állat.

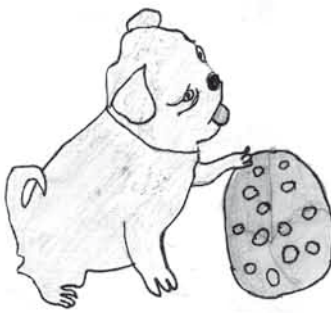
Szeretem a kutyámat, mert szép, jó simogatni, meg persze azért, mert a barátom.

Raffai Balázs, 4. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada

Szabadka

Jenei Dorina, a Đuro Salaj iskola 4. c osztály tanulója első helyezést ért el az Általános Iskolák Művészeti Vetélkedőjén, amit május 8-án rendeztek meg a szabadkai Majsai Úti iskolában. Dorina a képzőművészeti kategóriában jeleskedett. – **Romić Márta**

A Đuro Salaj iskola 4. c osztálya környezetvédelmi órán kilátogatott a Makkhetesi erdőbe, ahol a tanulók „megmászta” Szabadka legmagasabb pontját, a Sistakot. Ut közben megismerkedtek az erdő növény- és állatvilágával. Az erdőszéli legelőn pedig nyáját, pásztorkutyát és juhászt is láttak. A kirándulás rövid, de annál tanulságosabb volt. – **Jenei Dorina**

Az udvarban van a kedvencem. Aháza. Azon azt írja, hogy Vilma. Ez a kutyám neve. Nagy a hasa.

Vilma

Egy kicsit be van nyomva az orra. Bokszer kutya. Szoktam szaladni, labdázni és bújócskázni vele. Szeret sétálni és közben szaglászni. Kutyaeledelt, szalámit, sonkát, kolbászt, sajtot és a húst fogyassza. Én szoktam etetni és itatni. Sokat játszik vele.

Nagyon játékos és mindenkit szeret.

Sziveri Dani, 4. osztály, J. J.
Zmaj iskola, Szabadka

Teszt csak lányoknak

Hogyan vallasz szerelmet, és hogyan viseled a szakítást? Vajon megmutatod az igazi éned a szerelemben, vagy egy más képet mutatsz magadról? Megtudod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre.

1. Szerelmes vagy egy fiúba, és szerelmet szeretnél neki vallani.

Mit teszel?

- a) Bevallom neki személyesen, mert úgy sokkal romantikusabb.
- b) Megírom levélben, hisz az is ér valamit.
- c) Ha elkezdem, nem tudom befejezni, mert zavarba jövök, ezért már az első szó után témát váltok vagy elájulok.

2. Beléd köt az iskolában egy idősebb diák. Mit teszel?

- a) Arcon ütöm, hogy tanuljon az esetből.
- b) Visszaszóllok neki, hátha elhallgat.
- c) Rá se hederítek, inkább elkerülöm.

3. Valaki hazug pletykát terjeszt rólad. Mit teszel?

- a) Jól kioktatom, és esetleg be is húzok neki egyet.
- b) Rászólok, hogy hagyja abba, különben rossz következményei lesznek.
- c) Elmondom mindenkinek, hogy ez az egész história hazugság.

4. Vitába keveredsz a legjobb barátoddal. Mit teszel?

- a) Akár összeveszésig is bizonygatom az igazam.
- b) Én vagyok az, aki ráhagyja.
- c) Nem tart tovább néhány óránál, s a végén mindketten egyetértünk abban, hogy semmi sem lehet fontosabb a barátságnál.

5. A fiú, akibe szerelmes vagy, nem mutat irántad érdeklődést.

Mit teszel?

- a) Egyenesen a szemébe mondom, mi a helyzet, majd eldönti, miként cselekszik.
- b) Megkérem a barátnőm, hogy valahogy adja tudtára.
- c) Féltékeny vagyok annál, hogy megmondjam neki. Abban reménykedem, hogy majd észrevesz.

Értékelés

Ha a legtöbb válasz a

Meg van benned a kellő báj, és elég erős is vagy. A lelki traumáid könnyen magadban tudod tartani. Senki sem hibátlan, ahogy te sem, de ne csüggedj! Ha mindent beleadsz, jól sikerülnek a dolgok. Bíz magadban!

Ha a legtöbb válasz b

Sugárzó a szépséged, és a fegyverekkel is jól bánsz. Intézkedéseid hatásosak, ezért rólad általában nem pletykálnak. Ha szakítanak veled, lépj tovább, ne sírassz a kapcsolatot, mert nagy lelki trauma érhet. Sose hagyd magad!

Ha a legtöbb válasz c

Szépséged elbűvölő. Eléggyé visszahúzó-dó típus vagy. Igazából nem nagyon érdekel, hogy másnak mi a véleménye rólad, de van kivétel. Éled az életed, a lelki fájdalmadat nehezen felejtet el, mások előtt sosem sírsz, csak ha egyedül vagy. Ha harcolnod kell, megmutathatod mindenkinek az igazi éned. Erős vagy, de nem szeretsz nagy feltűnést kelteni. Légy bátrabb és merészebb!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves vagyok, és nem tudok mit kezdeni magammal és a rengeteg bajommal, ami összejött. Állandóan csak sírok, és ezzel mindenkinek az idegeire megyek. Sírok azért, mert kövér vagyok, meg azért is, mert csúnya. Tetszik egy fiú, már megszereztem a telefonszámát is, de nem merem felhívni. És úgy általában nagyon rosszul érzem magam az utóbbi időben. Kérlek segíts, mit tegyek?!

Rózsa”

Válasz:

Kedves Rózsa!

A leveledből kitűnik, hogy nagyon elhatalmasodott rajtad a rossz hangulat, magad alatt vagy, ezt az állapotot szaknéven még depressziós hangulatnak is nevezzük. Az ilyen hangulatnak serdülőkorban több oka is lehet. Lehet valamilyen esemény (pl. valaki közeli hozzátartozó elvesztése, szülők válása, esetleg veszekedések stb.), de lehet a serdülőkori felborult hormonháztartás is (megindult a nemi hormonok termelődése, de még nem alakult ki azok egyensúlya), ami átmeneti zavart jelent. Ha hosszabb ideje tart nálad, jó lenne, ha elmennél a kiválasztott orvosodhoz, és elmondanád neki is, mit és hogyan érzel. Ilyenkor, amikor hosszantartó a dolog, nagyon is szükség van segítségre. Hogy hogyan kell kezelni, gyógyszeres vagy más (pszicho-)terápiával, csak a szakorvos mondhatja meg. Az ilyen állapotra, amikor elhatalmasodik a rosszkedv, és sötét gondolatok is foglalkoztatnak, azt szoktam mondani, hogy az ember feltette a sötét szemüvegét, és mindent sötétebben lát, mint amilyen az valójában. Az egészben az a rossz, hogy ilyenkor sem tanulni, sem figyelni nem lehet az iskolában. Átmenetileg segíthet, hogy a szemüvegről lemosd a feketeséget, elkezdesz rendszeresen mozogni, tornázni, a legjobb lenne valamilyen jó zenés-, csoportos tevékenységet keresni magadnak. Lehet az tánc, aerobik, pilates is, de a jógyakorlatok sem megvetni valók. Ez azért jó, mert, amikor mozgunk, tornázunk, futunk stb., a szervezetünkben örömhormonok termelődnek, és ezek hatással vannak a hangulatunkra, jobban érezzük magunkat, és még az alakunk is formálódik közben. Növekszik az önbizalom is ilyenkor, ami kihat a munkára, a tanulásra, és általában a boldogságérzetre is. Tehát tornacipőt, tréningruhát fel, ki a szabadba vagy a tornaterembe! Meglátod, rövid idő után mindent másként fogsz látni, másként fogod érezni magad.

szerint nagyon is szimpatikusak, sőt egyes férfiak számára igencsak vonzóak a szeplők a lányokon, nőkn. Azt is tudom, hogy a szeplők meglétének az oka az, hogy a bőr festékanyagának, úgy is mondjuk, hogy pigmentjének a termelése egyes területeken fokozottabb, mint máshol. Leggyakrabban a szőke és vörös hajú, ugyanakkor világos bőrű gyerekeknél, felnőtteknél jelentkezik. Ahogy írtuk, kisgyermekkor-tól haladva előre egy darabig növekedhet a számuk, később viszont, ahogy telnek az évek, ritkulhatnak. Ez az ismeret nem gyógyítja a szeplőket, de segít megérteni és elfogadni ezt a természeti jelenséget, hisz ahányan, annyifélek vagyunk. Más a hajunk, más az alkatunk, soványak, kövérek, vagy éppen a kettő közöttiek vagyunk. Eltérő a szemünk színe is, és ugyanígy más a bőrünk is. Van, akié kreol, másoké fehér vagy sárga, esetleg fekete, és van, akié szeplős... Az a legjobb, ha megtanuljuk elfogadni magunkat olyannak, amilyenek születünk. Persze, amin változtatni lehet, azon miért ne változtassunk, de amin nem lehet, azzal meg kell tanulunk együtt élni. Amit a te estedben megtehetsz, hogy megelőződ a szeplők keletkezését. Pl.: nyáron napozás közben a kezdetektől fényvédő krémet kensz az arcodra és más bőrfelületekre, ezzel valamennyire csökkenteni lehet a szeplők számát és erősségét. Ugyanakkor léteznek úgynevezett fehéritő vagy szeplőtelenítő krémek is, sőt, állítólag már olyan készítmények is, melyek akár végleg megszabadítanak nemkívánatos szeplőidőtől, ezt is legjobb, ha a kozmetikussal beszéled meg. Ha idősebb leszel, más lehetőség is lesz, hisz manapság olyan lézeres megoldásokat is hirdetnek, melyekkel szintén végérvényesen meg lehet válni pöttyöcskéinktől. Ha valakinek éveken át nem sikerül elfogadni a szeplőit, vagy oly mértékben vannak jelen a bőrén, mely már zavaró számára, annak talán ez a legszerencsésebb megoldás. De mégis, az lenne a legjobb, ha elfogadnád magadat olyannak, amilyenek születél. Mindenki azzal a külsővel szép, ami adatott neki, s ha belülről sugárzik, akkor a szerinte szépséghibának számító szeplői is megszépítik annak a szemében, aki vonzónak tartja.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok, és örültem tetszik az egyik osztálytársam. Azt hiszem, szerelmes vagyok belé. A gondom az, hogy velem is ugyanúgy viselkedik, mint az osztálybeli többi lánnyal. Nem tudunk arról, hogy járna valakivel, vagy hogy tetszik neki valamelyik lány. Az is a problémám, hogy nem tudom, hogyan adjam a tudtára, hogy nagyon tetszik. Belehalok, ha kiderül, hogy más tetszik neki. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

Teen 14”

Válasz:

Kedves Teen 14!

Akár hiszed, akár nem, az első szerelemben kevesen halnak bele, és nincs is rá szükség, hisz előttd áll az élet és számtalan lehetőség a szerelemre, a boldogságra, de az elutasításra és a kudarcra is. Minderre szükség van, hogy megtanuljuk azt, amit úgy nevezünk, hogy ÉLET. Ne siesd el a dolgokat, hisz van még időd, hogy minél gyakrabban ott legyél, ahol ő van. Szurkolj neki, amikor focizik, kosarazik, mutasd meg, hogy szorítasz neki, amikor felel. Néha rá is mosolyoghatsz. Mutasd meg neki, hogy a szurkoló-rajongótáborához tartozol. Véd, amikor valaki támadja (szóban!), ellene beszél, mutasd meg, hogy az ő oldalán állsz. A többi meg sajnós, a fiútól függ, és attól, hogy te, tetszel-e neki. Ha mégsem sikerül magadra vonni a figyelmét, az vagy azt jelenti, hogy nem vagy vonzó a számára, vagy hogy ő még nem érett a szerelemre, még nem érdeklik úgy a lányok, mint téged a fiúk. Mindenesetre ne búsulj sokáig, mert itt van nemsokára a nyár, és vele együtt az újabb lehetőségek, ismeretségek, szimpátiák, szerelmek. Előtted az ÉLET!

„Kedves Bori Mária és Bizalmas sorok!

Tudom, hogy mások problémája nagyobb, mint az enyém, de remélem, nekem is tudsz tanácsot adni. Amint tavasszal jobban kisüt a nap, az orromon és az arcomon, de a kezemen is megjelennek a szeplők. Ilyenkor mindig a piszkálódás középpontjába kerülök. Fürdeni sem megyek nyáron, mert akkor még több szeplőm lesz. Mit tegyek, hogy eltűnjenek? Nem szeretek púdert kenni az arcomra, mert tudom, hogy ártanak a fiatal bőrnek. Kérlek, segíts! Hogyan szeplőtelenítem magam?

Válasz:

Kedves Pöttyös Panni!

Az lenne a legjobb, ha szakemberhez, kozmetikushoz, de még jobb lenne, ha bőrgyógyászhoz fordulnál tanácsért. Ám mielőtt a szeplőtelenítésbe kezdenél, kukkants bele az utóbbi években olyan nagyon kedvelt dél-amerikai szappanoperákba, ahol szinte nincs színésznő (az egyik szebb, mint a másik!), hogy ne lennének szeplősek. Véleményem

Pöttyös Panni”

Élt Coimbra város hídján egy szénkereskedő: Tücsök volt a neve. Egyszer átment a hídon, szénnel megrakott szamarával. Meglátott egy csomó diákot. A diákok a hídon ültek, és süteményt, cukorkát meg mandulát eszegettek. A szenes azt gondolta magában:

„Diáknak kell lenni, úgy látszik, hogy ilyen finom dolgokat ehessen az ember!”

Gondolt egyet, eladta a szénét a városban, a szenes zsákokat magára húzta és ő is kiült a hídra.

Kukoricakenyér-héjat rágicsált, mert édességre nem volt pénze. A diákok igen elcsudálkoztak az új cimborán, és megkérdezték tőle:

– Ni, kis újonc, milyen tudományt tanulsz tulajdonképpen?

Azt felelte:

A jóslás tudományát tanulom.

Néhány nap múlva híre járt, hogy a portugál királynak ellopták valami kincsét, és hogy nagy jutalmat tűzött ki annak, aki a tettest felkutatja. A diákok hírül vitték a királynak, hogy van itt egy diák, aki jóslással foglalkozik. A király mindjárt magához rendelte a palotájába a szénkereskedőt, és azt mondta neki, hogy látni akarja, mennyire haladt a jóslás tudományában. A király összecsukott kézzel lépett hozzá, és ezt kérdezte tőle:

Tücsök doktor

– Mi van a kezemben?

A diák szörnyen megszeppent, és keservesen felsóhajtott:

– Tücsök, Tücsök, ugyan jó kézbe kerültél!

Erre a király kinyitotta a kezét, és megszólalt (mert nem tudta, hogy a diákot Tücsöknek hívják):

– Eltaláltad! Igazán tücsök van a markomban!

A király nagyon meg volt elégedve, a diák nemkülönben. De a király tudni akarta, hogy mást is ki tud-e találni a diák. Leöletett hát egy disznót, a disznó vérével megtöltött egy üveget, és megkérdezte a diáktól:

– Kinek a vére ez?

Az persze megint nem tudta, és felnyögött magában:

– Disznó szerencse kell ahhoz, hogy valaki ezt kitalálja.

– Megint eltaláltad! – kiáltott föl a király. – Disznóvér van az üvegben.

Később azt mondta neki a király:

– Három nap időt adok neked: nyomozd ki a tolvajokat, akik a kincstáramat megdézsmálták.

Az udvarban gyorsan híre terjedt, hogy jós van a kastélyban, és a rablók után kutat. A királynak két szolgálja fölkereste a diákot, és így szólt hozzá:

– Sok-sok pénzt adunk neked, ha nem árulod el a királynak, hogy mi ketten loptuk el a kincset.

Csak ez kellett a diáknak! Hamar a király elé ment és jelentette:

– Tudja meg fölséged, hogy ez és ez a két szolgálja volt a tolvaj.

Mihelyt a király az igazat megtudta, azonnal elfogatta a szolgákat, azok pedig visszaadták a kincset. A király szép jutalmat ígért a diáknak, és pár napra még ott tartotta a palotájában.

Ezekben a napokban történt, hogy a király lányának evés közben torkán akadt egy csont. A király orvosai nem mertek a torkába nyúlni, hogy a csontot kivegyék. Erre a király megint a diákhoz fordult, és busás jutalmat ígért neki, ha megmenti a hercegnőt. A diák hasra fektette a királylányt, és elkezdte vajgolyócskákkal dobálni.

Ezzel megnevette a királylányt, és amint az hangosan felkacagott, a csont hirtelen kirepült a torkából. A király erre nagy csomó pénzt adott jutalmul a diáknak, és azt mondta neki:

– Mert olyan nagy a tudományod, kinevezlek a kórházam és királyi palotám orvosának.

Az orvos meglátogatta a kórházi betegeket – sok volt közöttük, aki csak tettette magát vagy csak kényeskedett – s így szólt hozzájuk:

– Aki közületek a legbetegebb, annak holnap föl vágom a hasát, hogy lássam mi a baj a belsejében.

Mikor a betegek ezt meghallották, mind fölkeltek, ki bottal, ki mankóval menekült ki a kórházból: nem akart már senki se beteg lenni. És a városban elterjedt a híre, micsoda nagy tudományú ember az új orvos, hogy csak ránéz a betegekre, és azok már attól meggyógyulnak. Mikor az orvos ezt meghallotta, elhatározta, hogy csakugyan elmegy az egyetemre orvostudományt tanulni.

Egy idő múlva meg is kapta az orvosi címet, és ettől fogva Tücsök doktornak nevezték.

Megszondáztatták a rendőrök a részeg lovat

Alkoholtesztre küldte egy romániai közlekedési rendőr azt a lovat, amelyik elűtött a szekérével Lábfalván (Lelești) egy út menti padon pihenő férfit. A szemtanúk szerint a ló dülöngélt, és a kocsis minden erőfeszítése ellenére össze-vissza rángatta a szekeret. A teszt pozitív lett, bebizonyosodott, hogy az állat ivott. Tulajdonosa, az 56 éves Ion Dragan azzal védekezett, hogy épp most vette a vásáron, és hazafelé tartottak. A rendőrök gyanúja szerint a gebét a kupec borral vagy pálinkával itatta, hogy tüzeesebbnek tűnjön.

Leitatta a gyerekeket a figyelmetlen pincér

Pert indít egy kínai férfi egy csintaói étterem ellen, ahol az egyik pincér ásványvíz helyett alkoholt hozott ki 10 és 12 éves fiának. Sun, a kárvallott apa a rokonait látta

ZSIBONGÓ

Meghökkenítő hírek a nagyvilágból

vendégül ebédre, és két fiának ásványvizet rendelt az étel mellé. A két palackot kihozta a pincér a fiúknak, és töltött is nekik a poharakba. Az apa kis idő múlva azt vette észre, hogy fiai teljesen elkenődtek és erős piszagot árasztanak. Mikor felelősségre vonta a pincért, kiderült, hogy az véletlenül azt a két ásványvizet palackot hozta ki a fiúknak, amibe kollégája előzőleg összegyűjtötte a leszedett asztalokról a maradék pálinkát. A felháborodott apát nem hatotta meg, hogy a boltvezető az esetet követően árengedményt kínált a számlából, sőt a bónuszként felajánlott ingyen káposzta sem térítette el perelési szándékától.

Pókembert akarta lepipálni egy 70 éves asszony

Külvülről akart bemászni ötödik emeleti lakásába egy sanghaji öregasszony, de fennakadt a párkányon. A Xu nevű asszonyság azért kényszerült a mászásra, mert megint, immáron harmadszor otthon felejtette a káskulcsát, amikor elindult a piacra. Ahelyett azonban, hogy hazaérkezvén lakatost hívott volna vagy segítséget kért volna a szomszédoktól, úgy döntött, hogy ő maga megoldja

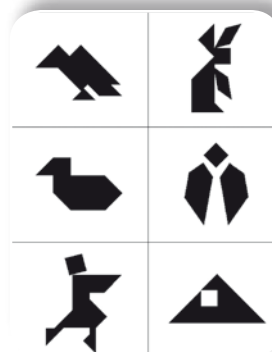
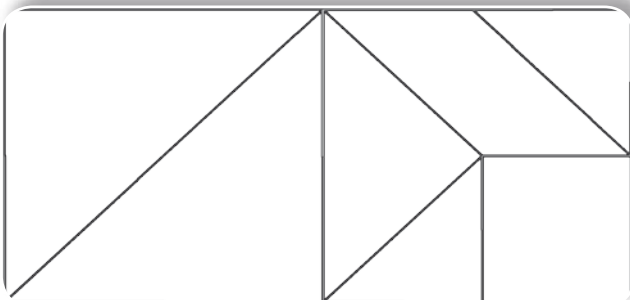

a problémát. Kimászott a folyosó ablakán a ház párkányára és elkezdett arasolni az ablaka felé. Csakhogy a bátorság elfogyott, és az idős hölgy ottragadt félúton, a párkányon. Egy óra álldoglás után az egyik szomszéd vette észre a nénit, akit végül a tűzoltók hoztak le a magasból.

A játék neve: tangram

Talán a legismertebb összerakó játék a kínai tangram. Számtalan legenda fűződik hozzá. A legelterjedtebb szerint a játék ősi eredetű és a császári dinasztiák már évezredek óta használják díszítésre, jóslásra, játékokra. Az alapvető szabály egyszerű: minden figurához fel kell használni mind a hét részt, de nem lehet egymásra vagy keresztbe tenni a részeket. Valószínűleg a kínai tangram az a játék, amihez a legtöbb kirakható alakzatot ismerünk.

Szükséged lesz egy lehetőleg színes kartonpapírra, vonalzóra és ceruzára. Rajzold meg a pontos ábrát: Rajzolj egymás mellé két egyforma szabályos négyzetet vastag vonallal. A bal oldali négyzet egyik átlóját rajzold be vastagon. A jobb oldali négyzet mindkét átlóját rajzold be halványan, segédvonalnak, majd a metszéspontot használva

rajzold meg segédvonalnak a négyzet két felezőjét is párhuzamosan a szélekkel. Kösd össze a felső és jobb oldalsó felezőpontokat egy vastag vonallal. Erősítsd meg a segédvonalak által határolt fontos elemeket: a négyzetet jobb oldalt alul, és az átlók által határolt háromszöget bal oldalon. Töröld ki a halvány segédvonalakat.

Ha megcsináltad, csak ki kell vágnod a vonalak mentén, és kész is a tangram-játék. A képen látsz néhány kirakható kedves ábrát. Véggy egy A/5-ös vagy A/4-es fehér lapot, tedd rá a tangram-elemeket, és építsd fel belőle a neked tetsző ábrát, majd egy vastag filctollal rajzold körbe – de csak a külső körvonalakat! Kész is a megoldandó rejtély! Készíts minél több sablont!

TIPP: Ha szeretsz barkácsolni, egy vékony faanyagból is kifaraghatod a tangram-lapokat, így tartós játékot készíthetsz.

28 Jó Pajtás, 19. szám, 2010. május 20.

Szóbetoldó

	O				I	
	K	I			Á	L
SZ	É	T			CS	O L
M	É	H			T	Á R
	L	E			A	R
	Ü				A	

Csak egy szót kell találnod, amely segítségével minden sorban értelmes szó alakul ki.

Anagramma

				ZS

SZÁRAD
SUGÁR
TÁBOR
VÁROS
DALOL
LOVAG
PLÁNE
NYÁRI
SOROK

Rendezd át a szavak betűit, csak vigyázz, hogy értelmes új szavakat kapj. A függőleges kiemelt sorban egy adriai város nevét kell kapnod.

Keresztszavak

			C	K	C			
			S	I	S			
			Ó	CS	O			
I	R	Á				É	N	Z
NY	A	L				D	I	K
V	A	S				I	K	A
			Á	R	T			
			Z	T	O			
			Ó	A	S			

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavakat kapj.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Minirejtvény

1	2	3	4	
5				
6				
7			8	
		9		

Vízszintes sorok: 1. Nyári nyalánkság, 5. Illatos virág, 6. A kezével jelez, 7. ... Ml, 8. Lyuk eleje, 9. Női név.

Függőleges sorok: 1. Női név, 2. Kis termetű ló, 3. Nem azt, 4. Hárs egyik fele, 8. 55 római számmal.

Játék a szavakkal

1

2

3

AKÓ ÓDA AGA PIR IDA TOR
KAR ARA LÁT LAP TÍZ RAB
APA PAD ÁGI TAR ODA ZAB

Rakd be az üres ábrába a szavakat úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmesek maradjanak.

A 18. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Mert nem kaphatnak hajba.

Betűrejtvények

1. Duna, 2. Dráva, 3. Temes, 4. Rába

Szókereső

eke

Körszámtan

Az első számot megszorozzuk 3-mal, majd kivonunk belőle 31-et, s így folytatjuk.

Névből név

1. Dávid, 2. Csaba, 3. Andor, 4. Endre, 5. Zsolt, 6. Aladár

A 17. skandináv rejtvény megfejtése:

PÁZMÁNY PÉTER BÍBOROS

Könyvjutalmat kap:

Tóth Teodóra, Ada

„Szépen kérem Önt, gyakran írjon arról a faluról, bármit ír róla, mondhatatlan fájdó öröm tölti meg sokat gyötört szívemet.”

(Idézet egy, a szerzőhöz írt levélből)

ELŐJÁRÓ BESZÉD

Sokat bajlódtam ennek a könyvnek a címével, sehogy se találtam meg a megfelelőt, azt, ami leginkább passzolt volna hozzá. Kétségbeesésemben a legnagyobbakhoz próbáltam fordulni segítségért. Mindenekelőtt a nagy székelyhez, Tamási Áronhoz, aki a szülőföldjét kehelyhez hasonlítja, „miben e földi élet levének kivonata van: az a titokzatos, egyetlen ital, melybe a kerek földnek minden fűszere egybefőzött”. Talán az én szülőfalum is egy ilyen kehely. Az itt egybegyűjtött írásaimmal kéne ezt a kehelyt magasba emelnem, hogy „látva lássák” azok is, akik most hallanak róla először. Igen, a magasba, ahová Illyés Gyula immár nemcsak a bölcsőhelyét, de egész hazáját helyezte. Legyen hát ennek a szerény összeállításnak, a Tündérlakomról szóló irkafirkának a címe Kehely a magasban? Izlelgettem egy ideig, majd úgy gondoltam, hogy a kehelyt ugyan szép dolog a magasba emelni, de ahhoz, még ha mégannyira is szent kehelyről van szó, valami más illik. Az, ami igazándiból bele való. Amit a kehely befogad. Az a titokzatos ital. Mi legyen hát ez az ital? Bor? Ez volna a legtermészetesebb. Legyen hát a keresztvíz alá tartandónak a neve Kehely és bor? Ekkor villant az eszembe a harmadik nagy a legnagyobbak közül, Kölcsey Ferenc. A Himnusz. Aki a nemzeti imánkban nektárt emleget. Azt, amit Tokaj szőlősszeje csepegtet. Bor születik abból a nektárból, nemes bor, vérré válik bennünk. Lám, milyen ereje van a szülőföldnek: aranykehelyből itat meg bennünket nemes nektárral, hogy mindvégig rabjává váljunk. Legyen hát a cím, az újszülött neve: Kehely és nektár.

Már ennyiből is sejtheti az Olvasó, mily nehéz nevet adni az újszülöttnak. De nem tűnik-e szerénytelenségnek, ha mi az újszülöttet a legnagyobbak mankóján indítjuk útjára? Nem tudna megállni a saját lábán egy hétköznapi, göcsörtös botra támaszkodva?

Ekkor döntöttünk a jelenvaló cím mellett. Talán mégis ez illik leginkább hozzá. A könyvcímünkben szereplő kékkövet sebgyógyításra használták az igásló-tulajdonosok. Ha a lovat rosszul fogták be a hámba, vagy szegény pára gebe, sovány volt, a hám feltörte a hátát, ezt fertőtlenítette, szárította, gyógyította a kékkópalcika, ezt a feltörés okozta gennycsatornát, azaz sipolyt.

Ez a könyv is, miként a legtöbb, ezért született. Hogy gyógyítson. És nem csupán rosszul felrakott, ránk erőszakolt hákok által feltört sebeket. És nem kékkópalcikkal.

MÚLTAD VILÁGA

A mi utcánknak is, mint általában a legtöbb utcának, két oldala volt: árnyékos és napos oldala. Gyerekkoromban az utcánkat Hajduk

Veljkónak hívták, később Damjanich utca lett, ma Széles utca a hivatalos neve. Már a Hajduk Veljko előtt is lehetett neve, de az valahol elkalldott.

Ebben az utcában születtem sok-sok évvel ezelőtt. Az árnyékos oldal utolsó házában. Egy öreg, vert falú ház volt ez. A konyhája szabadkéményes, innen fűtöttük az első vagy a hátsó szoba kemencéjét, attól függően, hogy télen melyik szobát használtuk. A konyhán és a két szobán kívül a háznak padlása is volt, a padlástfölszár – a létra – a keskeny gangon állt. Élőkamra, pince nem volt. A házon semmit sem változtathattunk, alakíthattunk, mert nem volt a miénk, házbérben laktunk itt. A ház kívül-belül mindig fehérre volt meszelve, csak a gang meg a konyha fala volt mintás.

Azóta az egészet alaposan, a felismerhetetlenségig átalakították. Mint ahogy sokat változott maga az utca is. Több új ház épült benne, lakói is jórészt kicserélődtek.

Nézzük csak sorjában. Induljunk el a mi oldalunkon. A mi házunk mögött új lakóház épült, a Csóré Lajosé. A miénkben Pappék laktak, előttünk a kertünkben szintén új ház épült, a Molnár Péteré. Czékus Antalékát átalakították, a végházból oldalház lett, azután szintén új ház következik, az öreg Zsuzsóké helyén Németh Pálék építettek, Czékus Sándor bácsié, a régi, a Kormos Mihályé, a Tóth Mihályé, a Kajla Lajosé, a most Tóth Annus néni lakik, az öreg Czékusékat átalakították, s Csernyik Imréék lakják, új ház az Ország Lajosé, a Szalmaé, a most Emericsné lakik, Pintér Illésé, a régi, a Csóké, a most Lajkó Ferencé laknak, a Malkácsié új, az ifjú Országé és ifjú Baranyié szintén, a Fekete Csikó kocsmáját pedig az idősebb Baranyié vették meg. (Kiktől is? Kie is volt a Fekete Csikó? Nem jut már eszembe.)

A másik oldalra, visszafelé: a Gelle Matyi bácsiék átalakított házában unokája, Dudás Lajos lakik, a Fekete Matyié, a más költözött, Maronka Jánosé Budai József vette meg és alakította át, Török Sándoré maradt, a Radócké átalakították, s most Dudás János lakja, s Dévityné háza szintén a régi, a Parócié új, a Molnáré, a Gombáré, a Márkusé, a Magó Laci lakik, mindkét ház átalakítva, a Csordásé, a Bacsó György lakik, Torma Jóskaé, a régi, Gálik Ferencé új, Gálik Imréé a régi, jelenleg vegyeskereskedés.

Most itt, ennek a vegyeskereskedésnek az ajtajában állok, s nézek kifelé, a túloldalon az erősen megváltozott szülőházamra. Előtte már a fák sem a régiek.

Persze nem ez a legnagyobb változás, mióta elköltöztünk ebből az utcából. Azóta a világon is sok minden megváltozott. Sok min-

den megváltozott bennem is. Évek, évtizedek múltak el.

Egy térkép fekszik előttem, velem épp egyidős, a falumról és határáról készült, de rajta vannak a környező falvak és kisvárosok is, Szenttamástól egészen Bajmókig. Tulajdonképpen vonalakból, nevek, barna, zöld és kék foltokból áll, mint minden térkép. Ezt most mégis izgatottan, szívdobogva veszem szemügyre: szülőföldem pontos topográfiai rajza van előttem kiterítve, megőrkítve rajta az a valóság, amelyet műszerei segítségével 1930-ban látott a térképrajzoló.

Ha a rajz pontos, ebben semmi okom kételkedni, nagy magasságból ugyanezeket a vonalakat, foltokat láthatta akkor egy repülőgép pilótája is, ha éppen Kishegyes fölött vezetett el az útja. De vajon ő mit kezdetett volna ezekkel a szokványos vonalakkal, foltokkal? Semmit. Csak átrepült fölöttük. Mint ahogy később, a háború alatt, az amerikai bombázógépek is átrepültek a vonalak és a vonalak közé szorult, szorongó emberek felett. A hangyaemberek felett. Mert abból a magasságból az ember már bogárrá, hangyává zsugorodik. Pöttyé, mint ezen a térképen a tanyák.

És ha az a repülőgép mégis figyelemre méltatta volna ott lenni a mélységben azt a pöttyöt, jelentett volna neki valamit? Honnan is tudhatta volna, hogy a falutól keletre azok a szabályos négyzetek a Szőlősor? Azon túl pedig, az a keskeny csík a kisvasút, a Hármastól kezdve nyílegyenesen fut Gunaras felé, egészen a Nagyvízgyig, s csak Braziliánál törlik meg kissé a vonal. És az a nagy határrész a Simon zsidó szállása körül, a Töviskés. A Biber-szállás, a Csabai-szállás, a Halasi-szállás. A falutól nyugatra a Krivaja völgye, a Kaszálók.

Ezeket a neveket vagy például azt, hogy Kukucska, a felnőttek hozták haza a faluba; mindegyik távoli, feltörhetetlen tizkot őrzött. Valahogy mégis a faluhoz tartozott, ismeretlenül is az otthonosság melegét árasztotta.

És ezek a mondatok: valaki elment Kúlára a piacra. A verbázi úton a kukoricásban halva találtak egy asszonyt. Azt üzenté a kocsis, hogy holnap egy órával hamarabb legyenek ott az asszonyok az ebéddel, mert a cséplőgép miatt egészen a Szőke-sorra. Drea alatt a Dungszerkinál vágják a kenderet. Kint vannak a méhek a Saffer-szállásnál. A moholi úton egy embert agyonütött a villám.

És így tovább és így tovább.

Kapaszkodnál az elsüllyedt múltba, mert teljesebbnek, igazabbnak tűnik a széthulló jelennél. Valójában a múltad világa hever a lábad előtt darabokra törve. Zavarodnál csak a kétségbeesési nagyobb.

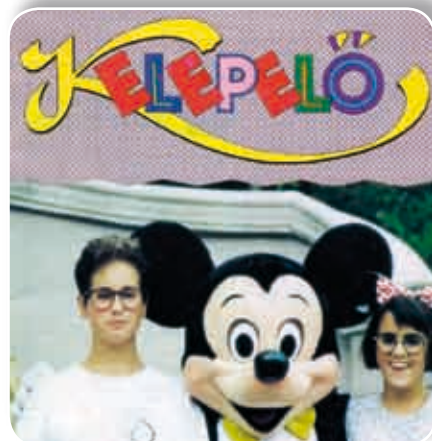
(1980)

Régi tájakon járt nemrég a Jó Pajtás munkatársa: Muravidéken és az ottani magyarság kulturális központjában, Lendván. Régi tájakon, hiszen lapunk 63 éves történetéből legalább 45 évet közös hazában töltöttünk, s a muravidéki magyar gyerekek is éppen úgy a Mézeskalácson és a Jó Pajtáson nőttek föl, mint a drávaszögi és a vajdasági pajtásai. Aztán jött egy polgárháború, az egykori közös haza helyét új államok alakultak, persze: „régebbiek és szebbek”, mint amaz volt... A kapcsolatok egy része megszakadt, a Jó Pajtás sem jutott már el a muravidéki és drávaszögi olvasókhoz. Így volt ez vagy másfél évtizedig, mígnem a régi (személyi) kapcsolatok révén ismét oda jutottunk, hogy Lendván kapható a Mézeskalács és a Jó Pajtás. Igaz, nem az iskolában (mely egykor Drago Lugarič nevét viselte, de már jó ideje megváltoztatták a nevét, és ahova ezúttal nem tudtunk eljutni, hiszen rövidke látogatásunk hétvégére esett), hanem a Bánffy-könyvesboltban... Ígérjük, legközelebb az iskolába is ellátogatunk, mert hisszük: lesz „legközelebb”, és ez nem sok év múlva lesz, hanem hamarosan. Addig is (a Bánffy-központ adatainak felhasználásával) bemutatjuk Lendvát azoknak, akik még nem látták – lendvai olvasóink számára úgysem tudunk újat mondani településükről. Kezdjük tehát egy kis visszatekintéssel.

Lendva polgárosodásának és várossá fejlődésének szempontjából meghatározó a korabeli Magyarország egyik legtekintélyesebb főúri családjának, a híres alsólendvai Bánffy családnak a szerepe. A Bánffyak közel 350 éves fennhatósága idején a középkori Lendva elérte fejlődésének csúcspontját. Az előkelő család a nagybirtokosi jogok érvényesítése mellett a mecénás szerepét is ellátta. A Bánffyak oroszánrészt vállaltak abban a folyamatban, amelyben a viszonylag jellegtelen település a magyarok letelepedésétől kezdődően egészen a 16. század második feléig a tágabb földrajzi terület fontos kereskedelmi és kulturális központjává fejlődött. A család legrangosabb képviselői a magyar hatalmi rendszer legmagasabb tisztségeit is betöltötték. Egyebek mellett örökös zalai főispánok, horvát bánok, magas állami méltóságok voltak (főpohárnokmester, tárnokmester, ajtónállómester, országbíró, püspök stb.), egy ízben még a nádori címet is viselték.

A 15. század elejétől a települést rendszeresen Alsólendvának kezdték nevezni, minden bizonnyal azért is, hogy megkülönböztessék a tőle 45 kilométerrel északnyugatra fekvő Vas

megyei Felsőlendvától. A település korábbi középkori névváltozatai közül ezúttal még a következőket említjük: Lindolveschiricun, Lindau, Lyndva, Alsólyndva.

Lendva és vidékének fejlődése a 19. század közepétől kapott ismét jelentősebb lendületet. Említésre méltó, hogy 1846-ban lebontták a leromlott iskola épületét, és a helyére új általános iskolát emeltek. Fontos továbbá, hogy 1835-ben Lendván gyógyszerterápiát nyitottak. Gyökeres változás az osztrák-magyar kiegyezés után, tehát 1867-től következett be, amikor a polgárság szerepének erősödésével erőteljesen felgyorsult a város fejlődése.

A II. világháborút követően nagy a jelentősége a kőolaj- és földgázbányászat felvirágzásának, aminek a szélesebb régió szempontjából is fontos szerepe volt. A 20. század nyolcvanas éveiben, még intenzívebben Szlovénia önállósulása után, meghatározó volt több – magyar nemzetiségi és általános jellegű – kulturális intézmény létrehozása, ami révén az ezredfordulóra a kellemes kisváros a szélesebb földrajzi régió egyik meghatározó művelődési központjává fejlődött.

A Lendva-hegy Csonka-dombnak nevezett részén, a várvédelmet szolgáló egykori katonai erődítmény helyén – hálából a török magyarországi kiűzésének tiszteletére

UTAZZ VELÜNK!

Rég nem látott tájakon

– 1727–1728-ban barokk stílusú templomot építettek (a helybeliek az épületet, amelynek a Szentháromság a patrónusa, általában kápolnának nevezik). Az építkezés fő támogatója a Gludovác család volt. A támogatók sorában említhetjük Hadik Mihály kapitányt is, Hadik Andrásnak, Mária Terézia híres hadvezérének az édesapját, akinek holttestét 1733-ban bekövetkezett halála után a kápolna alatti sírboltban helyezték örök nyugalomra. Később – érdekes események közepette – Hadik Mihály földi maradványait üvegkoporsóba tették, és látványos helyen, a templomhajó kórus alatti részében helyezték el.

A Lendvai Kultúrotthon – leginkább színház- és hangversenyeremként emlegetik – terveit Makovecz Imre magyarországi építészkészítette. A nagy és szakszerűen felszerelt színpad, a gyönyörű terem, a tágas előtér és nem utolsósorban az impozáns külső megjelenítés mágnesként vonzza a városba látogató vendégeket.

Szerényebb polgári ház a Fő utca 36. sz. alatt, amelynek egyes részeit feltehetően még a 18. század első felében építették. Az épületet az 1887-ben Alsólendvára telepedett tekintélyes ügyvéd, dr. Woll Ák Adolf vásárolta meg. A II. világháború után állami, illetve önkormányzati tulajdonba került, majd 2004-ben itt hozták létre a Bánffy Központot, amely a régió és a muravidéki magyar közösség fontos kulturális intézménye.

Lendván működik a Szlovén Rádió és Televízió magyar nemzetiségi szerkesztősége, mely intelligens módon szlovén felirattal sugározza (álló) tévéműsorait, ily módon a szlovén ajkú néző se csapja más csatornára a tévét, amikor a magyarok műsora megy. Itt van a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet is, s itt jelenik meg a Népújság c. hetilap, ebben havonta az Ifi melléklet. Egykoron itt jelent meg (kéthavonta) az időközben jobb létre szenderült Kelepelő c. gyermeklap is. Bízunk feltámadásában!

Kép és szöveg: Lennert Géza

Filmből videojátékba

(Hollywoodi Top10)

El tudnátok képzelni, hogy ennek a listának az élén egy hazánkfia áll? Ha igen, akkor az azt jelenti, hogy nagyon jól ismeritek a videojátékok világát, ha pedig nem, akkor figyelmesen olvassátok el az alábbi sorokat, és talán rájöttök, hogyan lehetséges a fenti feltételezés.

Hollywood ugyanis az utóbbi időben – talán jobb ötlet híján – többször keresett ihletet más médiumokban, például a képregények és a videojátékok világában. Bemutatunk tehát egy sor olyan színészt, akik kétségtelenül nagyot tudnának alakítani egy olyan filmben, melynek témáját a virtuális világból merítették.

10. Batista mint Marcus Feniks

A nagy erejű amerikai birkózó már több filmben is szerepelt, s arról már meggyőződhetett a közönség, hogy különösebben nagy színészi tehetséggel nem áldotta meg a sors. Ezért – amennyiben Batistát választanák a Girls of War sorozatbeli Markus Feniks eljátszására – senkinek sem tűnne fel tehetetlensége...

9. Michael Clarke Duncan mint Augustus Cole

Mindenki úgy ismeri, mint a Green Mile film nyugodt és szimpatikus űróiását, de Michael Clarke Duncan meg tudja mutatni igazi nagyságát is, amit meg is tett más filmjeiben. Ha még egy figurát kéne választani a Girls of War-ból, akkor az egyik hely biztosan az övé lenne.

8. Owen Wilson mint Ken

Noha nem úgy néz ki, mint egy utcai verekedő, ez a hollywoodi szőke fiú zavarba ejtően emlékeztet a Street Fighter híres Ken-jére. Owen az utóbbi időben keményen edzi testét, mintha már készülne is Ken szerepére.

7. Vin Diesel mint Kratos

A Gods of Olympus harmadik részének sikerén felbuzdulva a filmesek újabb filmet terveznek God of War címmel, s ennek főszerepét (úgy tűnik) Vin Dieselnak szánták, méghozzá „erősember” kinézése miatt.

6. Tom Cruise mint Dante

A Devil may cry egy nagyon sikeres videojáték-sorozat, és sokan ismerik főhősét, Dantet, aki viszont arcvonásaiban, testalkatában kiköpött Tom Cruise. Akiről viszont azt tudjuk, hogy kitűnő filmszínész, semmi kétség tehát, hogy ő lenne Dante ideális alakítója.

5. George Clooney mint Sam Fisher

A hollywoodi szépfíú több katonaszerepet is sikeresen eljátszott már (pl. a Sirianában), így hát a testi hasonlóság mellett George Clooney simán eljátszhatná Sam Fishert a híres Splinter Cell-ből készült filmben.

4. Jason Statham mint a 47-es ügynök

A Hitman készítésekor a producensek egy pillanatig sem kételkedtek abban, hogy a kopasz Timothy Oliphant legyen-e a főse-

replő. Az ilyen kopasz, vérprofi bérgyilkosok szerepére abszolút ideális figura Jason Statham.

3. Ryan Reynolds mint Nathan Drake

Nathan Drake az Uncharted videojátékból egy minden bajt magához vonzó kalandor és tüzes szónok, amit Ryan Reynoldsról is el lehet mondani, ő pedig egyre jobban játszik és Holliwoodra is a jövőben komolyan számíthat...

2. Jeff Bridges mint Max Payne

A sorozat harmadik részében Max Payne már idősebb ember, akit a legjobban Jeff Bridges alakíthatna. A hollywoodi elit ugyanis meggyőződhetett róla, hogy Marc Wahlberg egyáltalán nem alakított hiteleset az előző folytatásban.

1. Vladimir Maškov mint Niko Belić

Niko Belić kétségtelenül a „menő” videojátékok egyik legnépszerűbb figurája (pl. a GTA negyedik részének), s ezt a szerbet a megtevesztő hasonlóság miatt a legjobban Vladimir Maškov játszhatná el, akit a Behind Enemy Lines c. filmben láthattunk.

Sandra Bullock abbahagyja a filmezést

Sandra Bullock szeretne kissé távolodni a magánéletét övező hangos média-felhajtástól, hogy nemrég örökbefogadott babájának szentelhesse figyelmét.

A friss Oscar-díjas színésznő egy amerikai lapnak elmondta, szüksége van rá, hogy szünetet tartson – annak ellenére, hogy számos barátja szerint a felejtés legjobb módja az lenne, ha újra belevetné magát a munkába. Bullock leszögezte: egy jó ideig egészen biztosan nem forgat majd.

– Egy dolog biztos. Élvezni akarom az anyaságot, annak minden örömeivel – sé-

ták a napsütésben, kirándulások, ilyesmi... A karrierem várhat. Egyelőre a lábam sem teszem be Hollywoodba. Ebben a bizniszben az embernek kökeménynek kell lennie – én pedig jelenleg nem vagyok az – nyilatkozta a sztár.

Egy biztos, Sandra magánélete az utóbbi időben elég zaklatottá vált. Miután fény derült férje, Jesse James hűtlenségeire, a színésznő összezsomagolt, és elhagyta a kaliforniai családi otthont. A múlt héten pedig bejelentette, hogy gyermeket fogadott örökbe, és beadta a válópert...

-BO-

A színész helyett védője vett részt a tárgyaláson, aki védece nevében elismerte a „garázdaságban és kis értékű károkozásban” való felelősséget.

Háromszáz óra közhasznú munkára ítélte szerdán a bíróság Sean Penn amerikai színészt egy lesifotós bántalmazásáért. A Los

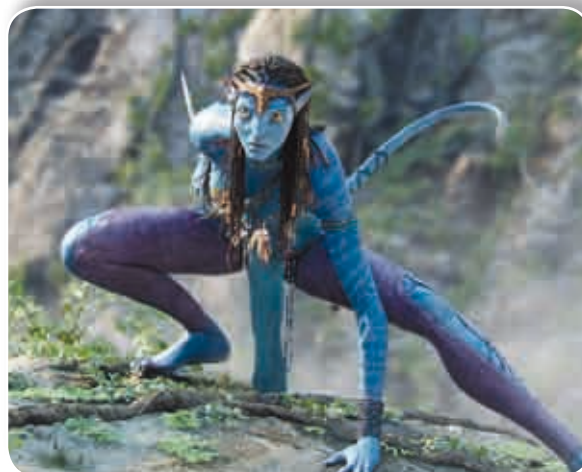
Közmunkára ítélték az Oscar-díjas sztárt

Angeles-i bíróság döntése értelmében a kétszeres Oscar-díjas színész a büntetést a haiti földrengés áldozatai megsegítésére indított kampányban való személyes részvétellel róhatja le.

A színész helyett védője, Richard Hirsch vett részt a tárgyaláson, aki védece nevében elismerte a „garázdaságban és kis értékű károkozásban” való felelősséget. A színész három éven át felügyelet alatt lesz, és 36 órás pszichiátriai rehabilitációs tanfolyamon kell részt vennie, hogy megtanulja leküzdeni a dühkitöréseit.

A 49 éves színész-rendező ellen amiatt emeltek vádat, mert tavaly októberben egy brentwoodi áruházban lábon rúgott egy fotóst és összetörte a gépét. A jelenetet a biztonsági kamera rögzítette.

A Titokzatos folyó és a Milk című filmekben nyújtott alakításáért Oscar-díjjal elismert színésznek korábban is volt összetűzése fotósokkal: 1987-ben egy hónapot töltött börtönben, amiért egy forgatáson összekapott egy lesifotóssal, 2006-ban pedig a fivére temetésén gyűlt meg a baja egy paparazzival.

Az Avatar a DVD- és Blu-ray-eladással is rekordot döntött

Rekordmennyiség, 6,7 millió példány fogyott el az Avatar DVD- és Blu-ray-lemezéből négy nap alatt, ezzel James Cameron ökosci-fije a filmszínházak után a házimozikat is egy csapásra meghódította. A filmet forgalmazó 20th Century Fox vasárnap jelentette be, hogy április 22-i debütálása óta 2,7 millió Blu-ray- és 4 millió DVD-lemez kelt el az Avatarból. Az eladások összértéke elérte a 130 millió dollárt (25,6 milliárd forintot). Korábban még egyetlen film DVD-kiadványából sem sikerült ennyi idő alatt ilyen sokat eladni. A rekordot eddig A sötét lovag DVD-je tartotta, amely két évvel ezelőtt került forgalomba.

Magyar rovásírást rejt a piramis?

gencsak meglepődtek a világ vezető tudósai és régészei, amikor a bosnyák származású amerikai régész, Semir Osmanagić azzal a megdöbbentő felvetéssel állt elő, hogy az ősi bosnyák város, Visoko hegyei piramisokat rejtene. Közülük a legnagyobb a Nap piramis, amely 220 méter magas, így az eddigi legnagyobb hitt Kheopsz-piramist is felülmúlja. Korát több tízezer évesre becsülik. Ráadásul alagútrendszerében magyar rovásírással bukkantak a régészek.

Ha piramisok kerülnek szóba, Egyiptom jut eszünkbe, pedig világszerte több tízezer ilyen jellegű építmény található. Semir Osmanagić ezek nagy részét bejárta, ám a világot megrongató felfedezésre szülőföldjén bukkant.

Szarajevótól 25 kilométerre fekszik Visoko városa, ahol a kutatóknak feltűnt a hegyek különleges formája. Kiderült: a hegy szívében egy hatalmas kőtömbökből készült lépcsőzetes piramis bújik meg.

– Korábban talán azért nem fedezte fel senki a létezését, mert vastag földréteg és erdő borította – mondta Semir Osmanagić.

– A piramis sarkcsillagi tájolású, pont úgy, mint Kheopsz fáraóé Egyiptomban. A hőkamera kimutatta, hogy gyorsabban elnyeli a hőt, mint a környező hegyek, ez arra utal, hogy üreges. Egy föld alatti alagútrendszer bejáratára is rábukkantunk. A hegyek alatt öt piramis rejtőzik, ezeket a kutató el is keresztelte: a legnagyobb a Nap, amely 220 méter magas, ezt követi a 190 méteres Hold, aztán a Sárkány, a Föld temploma és a Szerlem piramisa. Tovább borszolta a kedélyeket, hogy a Nap, a Hold és a Sárkány piramis tökéletes háromszöget zár be, oldalaik pontosan két kilométeresek. Az alattuk futó alagútrendszer mind az öt piramist összeköti – állítja a kutató. Osmanagić a terepmunkálatok során emberi maradványokat nem talált, csupán néhány tárgyat: kőkereteket, amulettet és öntőformát. Előkeült egy olyan bizonyíték is, ami átírhatja az emberiség történelmét.

– Egy fadarab ágyazódott be a kőtömbök közé, amit több ország tudósai megvizsgáltak, és arra a döbbenetes eredmény-

re jutottak, hogy minimum 30 ezer éve egy árvíz öntötte el a környéket, és az alagútnak már akkor ott kellett lennie. Az iskolában azt tanítják, hogy akkoriban csak primitív népek éltek a Földön, de azok nem képesek egy ilyen tökéletes építményt megalkotni – magyarázza a tudós. A Nap piramis több kilométeres alagútjában egy háromtonnás kőtömbön furcsa írásjelekre bukkantak. Szakács Gábor kutató a magyar rovásírással ismert.

– A homokköveken a Tordos-Vinča műveltség rovásjelei találhatók, aminek 39 írásjeléből több mint húszat megtaláltunk a két piramisban. Például a korong jobb alsó sarkában megfeszített íjra helyezett nyílvevő van, ami egy összerótt D és N vagy NY betű. Ezt a több ezer éves írást csak a magyarok használták – állítja Szakács.

Semir Osmanagićot sokan támadják, számos geológus azt állítja, hogy ezek a képződmények természetes úton alakultak ki. Ő azonban tovább folytatja a piramisok rejtélyének megfejtését.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■